P Cena numeru 15 groszy

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

ROK XVI | ŁÓDŹ, CZWARTEK, DNIA 12 MAJA 1938 R. | CENA NUMERU 15 GROSZY | № 129

PONOWNA INTERWENCJA ANGLII W BERLINIE

Rząd angielski chce spowodować bezpośrednie rokowania między Niemcami a Czechosłowacją.—Goering nie przyjął ambasadora W.Brytanii

Narady w Warszawie z udziałem ambasadorów polskich w Paryżu, Pradze i Berlinie

Londyn, 11 maja.

(PAT). W londyńskich kołach politycznych oczekują, że ambasodar brytyjski w Berlinie Henderson odbędzie w czwartek lub w piątek drugą rozmowę w sprawie załatwienia zatargu między rządem czeskim a mniejszością niemiecką.

Jak wiadomo, rząd brytyjski po naradzie, odbytej w Londynie z premierem Daladier i ministrem Bonnet postanowił wystąpić w Berlinie z propozycją pewnego rodzaju mediacyj między Niemcami a Czechosłowacją. Rząd brytyjski polecił wówczas amb. Hendersonowi zwrócić się do rządu Rzeszy z wyłuszczeniem stanowiska brytyjskiego w tej sprawie.

Ponieważ kanclerz Hitler i min. Ribbentrop byli podówczas w Rzymie, ambasador Henderson miał odbyć rozmowę z feldmarszałkiem Goeringiem. Krążą jednak pogłoski, że Goering uchylić się miał od wysłuchania uwag ambasadora Hendersona, który odbył rozmowę tylko z podsekretarzem stanu w urzędzie spr. zagr. Woermanem, Henderson ma obecnie odbyć rozmowę z min. Ribbentropem.

LONDYN, 11 maja.

W wyniku rozmów rzymskich między Mussolinim a Hitlerem ten ostatni zapewnił włoskiego męża stanu, że rząd niemiecki nie ma planu załatwienia kwestii czechosłowackiej przy użyciu środków gwałtownych.

Plany niemieckie idą w kierunku sforsowania zmiany ustroju republiki czechosłowackiej na ustrój federalny, złożony z jednostek autonomicznych: niemieckiej, węgierskiej, słowackiej, polskiej i ruskiej.

Rząd niemiecki ma powody do przypuszczeń, że taki projekt rozwiązania kwestii niemieckiej w Czechosłowacji uznany będzie przez rząd angielski za umiarkowany i że rząd ten skłoni Pragę do przyjęcia go.

BERLIN, 11 maja.

Urzędowy dziennik niemiecki, będący organem ministerstwa spraw zagranicznych „Deutsche Diplomatisch-politische Korrespondenz" omawia dziś w czołowym artykule zagadnienie Niemców Sudeckich, w formie dotychczas jeszcze nie praktykowanej. Dziennik ten pisze dosłownie:

— Czesi nie mają moralnego i materialnego prawa uważać się za jedynych gospodarzy w państwie, do którego powstania nie przyczynili się. Niemcy sudeccy są współgospodarzami w Czechosłowacji i od tego swego prawa nie odstąpią pod żadnym pozorem. Nie tylko powinni otrzymać oni całkowitą terytorialną autonomię, ale również równy udział w rządach centralnych. I jeśli Czesi tego nie zrozumieją, tym gorzej dla nich.

PRAGA, 11 maja.

Rząd wystosowł dziś notę protestacyjną do rządu niemieckiego w sprawie artykułu, jaki ukazał się w dzienniku „Deutsche Diplomatisch-politische Korrespondenz" w sprawie Niemców sudeckich.

Warszawa, 11 maja.

W Warszawie bawią obecnie ambasadorowie polscy: Lipski (z Berlina), Łukasiewicz (z Paryża) oraz poseł RP. w Pradze — Papée.

Jak nas poinformowano, przedstawiciele ci zawezwani zostali na specjalną konferencję poświęconą sprawom Europy środkowej.

Konferencji tej koła polityczne przypisują wielkie znaczenie, podkreślając przy tym, że wyniki jej oczekiwane są w Berlinie, Londynie i Paryżu z nieukrywanym napięciem.

Projekt statutu mniejszościowego

Język niemiecki drugim językiem urzędowym w Sudetach

Berlin, 11 maja.

(PAT). „Angriff" donosi z Pragi, że projektowany statut narodowościowy czeski zawierać ma następujące ustępstwa:

1) Autonomia kulturalna, polegająca na prawie administracji szkolnictwem,

2) Autonomia gospodarcza, wyrażająca się w podziale części dochodów państwowych, a przede wszystkim wpływów podatkowych obszaru sudeckiego na lokalne potrzeby gospodarstwa niemieckiego,

3) Rozszerzenie praw językowych. Na terenie Sudetów nastąpiłoby równouprawnienie języka niemieckiego z językiem czeskim, czyli uznanie go za drugi język państwowy.

4) Poszczególne grupy narodowe mają uzyskać procentwe uprawnienie do stanowisk państwowych.

5) Stworzenie komisji kontrolnej, której skład będzie oparty na kluczu narodowościowym, celem nadzoru nad wprowadzeniem w życie statutu narodowościowego.

Krwawa rewolucja w Brazylii

Oddziały faszystów brazylijskich zaatakowały i zajęły kilka gmachów państwowych.—Po zaciętej walce na ulicach stolicy, powstanie zostało stłumione

Prezydent Vargas ostrzeliwał się z balkonu swego pałacu wraz z żoną i córką

RIO DE JANEIRO, 11 maja.

Integraliści (stronnictwo o zabarwieniu faszystowskim) usiłowali dokonać dziś zamachu stanu. Opanowali oni gmach ministerstwa marynarki i zaatakowali szereg innych budynków państwowych.

Walki w mieście zaczęły się po północy, kiedy powstańcy, zająwszy punkty strategiczne, zaatakowali jednocześnie urząd pocztowy, stację radiową oraz gmach telegrafu i telefonu.

Pałac prezydenta został zaatakowany przez stu powstańców.

PREZYDENT ODSTRZELIWAŁ SIĘ Z BALKONU. U BOKU JEGO WALCZYŁA JEGO ŻONA I CÓRKA.

W obronie pałacu prezydenta brało udział zaledwie 20 żołnierzy. Nierówna walka trwała do chwili nadejścia oddziałów policji i wojska z karabinami maszynowymi. Napastnicy zostali zdziesiątkowani i rozproszeni.

W walkach, jakie toczyły się w nocy, został ranny minister wojny.

Ministerstwo wojny, zajęte przez powstańców, którzy zamordowali wartowników,

ZOSTAŁO ZDOBYTE Z POWROTEM PO KILKUGODZINNEJ WALCE PRZEZ ODDZIAŁ STRZELCÓW MARYNARKI.

Walka była bardzo zacięta. Straty po obu stronach były znaczne. Dowódca powstańców, którzy zajęli ministerstwo marynarki Hasselman padł śmiertelnie ranny. Walki na okolicznych ulicach trwały jeszcze kilka godzin.

Ostatnie

OKOPY POWSTAŃCÓW PADŁY,

kiedy strzelcy marynarki zajęli stację radiową marynarki na wyspie Governador.

Obecnie w mieście panuje zupełny spokój. Ruch na ulicach jest normalny.

Aresztowania wśród oficerów

Uwięziono również syna pretendenta do tronu brazylijskiego

Rio de Janeiro, 11 maja.

(PAT). Dokonano licznych aresztowań wśród oficerów armii i marynarki. M. in. aresztowani zostali gen. Klinger przywódca powstania w stanie Sao Paulo w r. 1932, admirał Tavares oraz przywódcy integralistów Barbosa Lima i Plinio Salgado, w którego siedzibie znaleziono wiele broni i amunicji.

Ogółem w pobliżu pałacu prezydenta padło 9 zabitych i 20 rannych. Lekko ranny ks. Braganza, syn pretendenta do tronu brazylijskiego, podchorąży szkoły lotniczej, również został aresztowany. —

Władze policyjne dokonały około 100 aresztowań w kołach, zbliżonych do przewódców i uczestników powstania.

RIO DE JANEIRO, 11 maja.

(PAT). Sensacyjnym szczegółem nieudanego zamachu stanu integralistów było osobiste objęcie dowództwa nad wojskowym oddziałem pałacowym przez prezydenta Vargasa.

W chwili gdy o godz. 1 w nocy grupa integralistów w mundurach żołnierzy piechoty i marynarzy zaatakowała pałac, prezydent Vargas stanął wraz ze swym osobistym sekretarzem przy karabinie maszynowym i w ciągu dwuch godzin ostrzeliwał napastników, ostatecznie udało się prez. Vargasowi nawiązać kontakt z prezydium policji, skąd natychmiast przysłano odsiecz.

Wszyscy przywódcy zostali zaaresztowani. W ciągu 24 godzin staną oni przed trybunałem bezpieczeństwa narodowego.

Wielka bitwa na froncie Suczou

Na froncie długości 200 klm. walczy po stronie chińskiej 400 tysięcy żołnierzy

Tokio, 11 maja.

Agencja „Domei" ogłasza następujący opis wielkiej bitwy między wojskami japońskimi i chińskimi, która rozpoczęła się na froncie Suczou, w południowej części prowincji Szantung, w rejonie wielkiego kanału.

Walki toczą się na froncie długości 200 km. Wojska chińskie otrzymały od Czang-Kai-Szeka **rozkaz obrony za wszelką cenę południowo-zachodniej cześci prowincji Szantung. B. gubernator Szantungu Hanfuczu został z rozkazu Czank-Kai-Szeka rozstrzelany za oddanie stolicy prowincji miasta Cinan Japończykom.**

Wielka bitwa na froncie Suczou przypomina bitwę pod Mukdenem w r. 1905. Liczba wojsk chińskich, zebranych na froncie około 100 km. wynosi 400.000 ludzi.

Tymczasem sztab japoński ma w swych rękach inicjatywę. Dowodzi tego zajęcie wyspy Amoy oraz wielki raid lotniczy Japończyków na Suczou.

Sztab japoński stwierdza, że po zajęciu Amoy wszystkie ważniejsze wyspy u wybrzeży chińskich, z wyjątkiem Fajnan są w rękach japońskich. Zajęcie Amoy tłumaczone jest względami strategicznymi. Wyspa była dla armii kantońskiej bazą dla działań wojennych przeciwko Japonii. Duże transporty broni i amunicji szły przez Amoy dla armii chińskiej.

Władze japońskie, stwierdza komunikat oficjalny, wydały zarządzenia, aby podczas działań wojennych na wyspie ludność cywilna nie poniosła szkody. Również interesy państw trzecich będą przestrzegane.

Amoy jest jednym z najstarszych traktatowych portów chińskich. Ludność wynosi 300.00 Chińczyków i 40.000 emigrantów z Formozy.

Protest japoński w Moskwie

z powodu mowy admirała Smirnowa

Tokio, 11 maja.

(PAT) Agencja „Domei" donosi: Japoński ambasador Szigemitsu złożył w komisariacie spraw zagranicznych w Moskwie notę protestacyjną przeciwko obrażającemu i prowokującemu Japonię przemówieniu, wygłoszonemu przez komisarza marynarki Smirnowa w dn. 1 maja we Władywostoku.

W przemówieniu tym Smirnow nazwał Japończyków krwawymi, wściekłymi psami oraz oświadczył, że armia japońska dopuszcza się coraz to nowych prowokacyj na swej granicy zachodniej. Czerwona armia i marynarka — dodał Smirnow — przygotowują się do stanowczego położenia kresu tym prowokacjom.

Emigracja Żydów z Austrii

Akcja prezydenta Roosevelta

Wiedeń. 11 maja.

(Pat) W ostatnich dniach krażyły w Wiedniu pogłoski o zarysowuiacej się możliwości współpracy władz z organizacjami żydowskimi, w celu ułatwienia emigracji z Austrii, szczególnie biednej ludności żydowskiej.

Stroną finansowa tego przedsięwzięcia, mają jakoby zająć sie zamożni Żydzi. Główną przeszkode stanowić ma uregulowanie sprawy emigracii do różnych krajów europejskich i zamorskich.

Wielką nadzieję pokładaja Żydzi w akcji, podjętej w tym kierunku przez prezydenta Roosevelta. **Kierownictwo** akcji tej ma być powierzone żvdowskiemu filantropowi van Gheel Gildemesserowi.

Koła urzędowe w Wiedniu zachowują na razie milczenie w tej sprawie, opracowując odpowiednie zarzadzenia, które mają być wkrótce podane do wiadomości publicznej.

Samochód przemysłowca łódzkiego

przejechał na śmierć rowerzystę

Warszawa, 11 maja.

Na ul. Wolskiej w Warszawie, samochód osobowy prowadzony przez przemyslowca łódzkiego Jana Landaua wpadł na rowerzystę, 18-letniego Narcyza Sobkiewicza. Sobkiewicz spadł z roweru i dostał się pod koła samochodu, ponosząc śmierć na miejscu.

Wkrótce po tym wypadku, samochód Landaua zderzył się po raz drugi z samochodem ciężarowym towarzystwa przemysłowego łódzkiego. Oba samochody uległy poważnym uszkodzeniom. Ofiar w ludziach nie było. Policja spisala protokół.

Zamordowali adwokata

Lwów. 11 maja.

(PAT) **Dziś w nocy, w powiatowym mieście Lesku województwa lwowskiego zamordowany został w swym mieszkaniu adwokat Teodor Chylak. Sprawcy zabójstwa splondrowali przy tym mieszkanie.**

Prem. Składkowski zaproszony na zjazd Związku Dziennikarzy RP

Warszawa, 11 maja.

(PAT). Pan prezes rady ministrów gen. Sławoj - Składkowski przyjął w dniu dzisiejszym ambasadora R. P. przy Kwirynale gen. Bolesława Wieniawę-Długoszowskiego, a następnie ambasadora R. P. w Bukareszcie Rogera Raczyńskiego.

Z kolei premier przyjął prezydium Związku Dziennikarzy R. P. w osobach prezesa red. płk. M. Ścieżyńskiego i wiceprezesa red. W. Giełżyńskiego, którzy zaprosili premiera na walny zjazd Związku w dn. 15 bm.

1000 osób ubiega się o wizy wjazdowe do Litwy

Warszawa, 11 maja.

W poselstwie litewskim w Warszawie na listę osób ubiegajacych się o wydanie wiz wjazdowych do Litwy wpisało się blisko 1000 osób.

Ze względu na to, że dotad nie jest zawarta jeszcze umowa konsularna polsko-litewska zgłoszenia te nie są narazie uwzględniane. Podpisanie umowy konsularnej polsko-litewskiej nastąpi w końcu maja rb, tak, iż od początku czerwca wyjazdy na Litwe bedą już możliwe.

Nieście pomoc najbiedniejszym

Zdarzenia i ludzie

Matka odnajduje syna

po 27 latach rozłąki

Mediolan, w maju.

W naszym stuleciu materialistycznych słyszy się od czasu do czasu o wydarzeniach, które brzmią zupełnie jakgdyby z bajki. Niedawno np. cały Mediolan debatował żywo nad niezwykłym szczęściem, jakie spotkało pewną starszą panią, która po 27 latach odnalazła swe dziecko.

Kiedy wybuchła wojna turecko-włoska w roku 1911, technik Bertoni, zatrudniony przy budowie kolei bagdadzkiej musiał uciekać z Małej Azji wraz ze żoną i trzyletnim synkiem, urodzonym w Siamie. Podczas ucieczki, mały Mario, dziecko niezwykle żywe i ruchliwe, nagle zniknął. Poszukiwania zrozpaczonych rodziców nie dały rezultatu. Ból ich nie daje się opisać. Wreszcie jednak musieli opuścić Małą Azję bez swego jedynaka.

Tymczasem jakiś litościwy kupiec arabski znalazł małego chłopca i zabrał go ze sobą. W ten sposób chłopiec dostał się do pustyni libijskiej, a stamtąd do Bengasi, które zajęte zostało przez Włochów. Kupiec arabski musiał jednak po krótkim czasie udać się w dalszą podróż, i to bardzo uciążliwą, podczas której mały Mario byłby dlań zbyt wielkim ciężarem. Zaproponował tedy pewnemu podoficerowi armii włoskiej, by zaopiekował się chłopcem. Podoficer był zachwycony ślicznym i bardzo miłym dzieckiem i postanowił je zaadoptować i wysłać do swej żony, która pozostała w Mediolanie. Zanim chłopiec przybył na miejsce swego przeznaczenia, podoficer, który go zaadoptował, padł na polu walki. Żona, kobieta zamożna, która nie miała własnych dzieci, pokochała małego Mario od pierwszej chwili. Mario wyrósł na pięknego chłopca i sprawiał swej przybranej matce wiele radości. Po ukończeniu szkoły wstąpił na uniwersytet i wkrótce otrzymał doskonałą posadę.

Rodzice jego w międzyczasie w dalszym ciągu starali się wszelkimi siłami odnaleźć swe zaginione dziecko. Kiedy jednak przekonali się, iż nie ma już żadnej nadziei odnalezienia syna, wywędrowali do Chin. Tam udało się technikowi Bertoni zdobyć znaczny majątek. Po latach postanowił powrócić wraz ze żoną do Włoch, krótko przed wyjazdem jednak zmarł nagle w Mandżurii. Nieszczęśliwa wdowa, która pozostała teraz zupełnie samotna, powróciła do Mediolanu, gdzie kazała sobie wybudować willę na jednym z przedmieść.

Przypadek chciał, iż instalacja elektryczna w nowym domu powierzona została firmie, w której pracował jej syn. Sześćdziesięcioletnia kobieta poczuła jakąś niezwykłą sympatję do młodego człowieka, którego teraz stale spotykała w swej niewykończonej jeszcze willi. W młodzieńcu widocznie także odezwał się głos krwi. Chętnie przebywał w towarzystwie starszej pani, która była taka miła i tak interesująco opowiadała o licznych obcych krajach, które zwiedziła.

Oczywiście, iż pani Bertoni opowiedziała swemu młodemu przyjacielowi także historję swego syna, którego straciła i którego tak bardzo chciałaby raz jeszcze w życiu przycisnąć do serca. Wspomniała także między innemi, młodemu elektrotechnikowi, że syn jej nosił na szyi arabski talizman: maleńką rączkę, trzymającą perlę...

I wówczas łzy radości popłynęły z oczu młodzieńca. Szybkim ruchem wydobył zza koszuli „cudowny" talizman i pokazał go pani Bertoni.

Można sobie wyobrazić jakim radosnym wydarzeniem było to nieoczekiwane spotkanie dla matki i dla syna. Szczęśliwa kobieta nie mogła się nacieszyć swoim jedynakiem, którego straciła, jako małego chłopczyka, a odnalazła, jako dorosłego mężczyznę. Jedynym jej zmartwieniem było, iż mąż nie mógł już z nią dzielić tego szczęścia.

P. W.

Bezskuteczny apel Hiszpanii do Ligi Narodów

Min. del Vayo zaatakował układ włosko-angielski. — Szwajcaria chce się uwolnić od wszystkich zobowiązań, aby wrócić do zasady „integralnej neutralności"

B. negus Haile Selassie przybył do Genewy

Genewa, 11 maja.

(Pat) Przedpołudniowe posiedzenie rady Ligi Narodów wypełniło wystąpienie przedstawiciela konfederacji szwajcarskiej p. Motta na rzecz

CAŁKOWITEGO ZWOLNIENIA SZWAJCARII ZE WSZYSTKICH ZOBOWIĄZAŃ,

któreby mogły w czymkolwiek naruszyć neutralność Szwajcarii oraz wystąpienie przedstawiciela rządu chilijskiego p. Edwardsa przeciwko obecnej konstrukcji prawnej Ligi Narodów.

Przedstawiciel Szwajcarii p. Motta w obszernym przemówieniu podkreślił, iż Szwajcaria zmuszona jest ze względu na obecne okoliczności międzynarodowe powrócić do dawnych, ustalonych przez stuletnią tradycję zasad

INTEGRALNEJ NEUTRALNOŚCI

Szereg postanowień paktu Ligi Narodów pozostał martwą literą, inicjatywa powszechnego rozbrojenia całkowicie zbankrutowała, rozróżnianie między sankcjami wojskowymi i gospodarczymi staje się coraz bardziej problematyczne. P. Motta w konkluzji zwrócił się do rady Ligi Narodów z żądaniem, aby wzięła pod rozwagę stanowisko Szwajcarii, sprecyzowane w znanym memorandum rządu szwajcarskiego z 29 kwietnia. Motta zaznaczył, że Szwajcaria ze swej strony czyni znaczne wysiłki na rzecz postawienia obrony kraju na odpowiednim poziomie.

Następnie rada Ligi Narodów przystąpiła do punktu obrad, obejmującego formalnie sprawę wprowadzenia w życie zasad paktu Ligi Narodów. Punkt ten objął wystąpienie przedstawiciela republiki Chile z żądaniem nawiązania przez Ligę Narodów

ROZMÓW Z PAŃSTWAMI NIE NALEŻĄCYMI DO LIGI NARODÓW NA TEMAT REFORMY PAKTU.

Delegat rządu chilijskiego wyraził ubolewanie.

Na popołudniowym posiedzeniu wystąpił z demonstracyjną deklaracią przedstawiciel Hiszpanii Alvarez del Vayo, który zaatakował w sposób wyraźny układ angielsko-włoski, a zwłaszcza punkt tego układu, dotyczący sprawy Hiszpanii, zarzucając rządowi brytyjskiemu, iż przez podpisanie układu z Włochami wyraził swą zgodę na pozostawienie w Hiszpanii wojsk włoskich oraz włoskiego materiału wojennego.

Konkluzją przemówienia p. Alvarez del Vayo było żądanie natychmiastowej likwidacji polityki nieinterwencji i przywrócenie pełnych stosunków międzynarodowych z Hiszpania.

P. del Vayo zakończył oświadczeniem, że rząd madrycki nie przedstawia właściwie radzie żadnej konkretnej propozycji, lecz chciałby, aby członkowie rady Ligi wypowiedzieli się na tematy przez niego podniesione.

Po deklaracji wywiązała się dyskusja.

Przedstawiciel W. Brytanii Halifax, który pierwszy zabrał głos, delegat francuski Bonnet, delegat rumuński Comnen wypowiedzieli się kategorycznie za utrzymaniem polityki nieinterwencji i prac komitetu londyńskiego. Jedynie komisarz Litwinow łącznie z przedstawicielem socjalistycznego rządu Nowej Zelandii Jordanem poparli del Vayo na rzecz zaangażowania rady Ligi w ponownym rozpatrzeniu problemu hiszpańskiego.

Delegat polski minister Komarnicki zabrał głos, oświadczając, że rząd polski ma zastrzeżenia co do propozycyj, zmierzających do wciągania Ligi Narodów w walki ideologiczne. Wszelka decyzja rady Ligi w tej sprawie winna wziąć pod uwagę niedwuznaczne życzenie ostatniego zgromadzenia, które wyraziło się w odrzuceniu projektu rezolucji, przedłożonego zgromadzeniu przez 6-tą komisję zgromadzenia (chodzi tu o rezolucję, która w czasie ostatniego zgromadzenia Ligi Narodów nie otrzymała jednomyślności. Dotyczyła ona potępienia interwencji obcych państw na terytorium Hiszpanii). Kierując się tym wskazaniem zgromadzenia, rada Ligi winna wstrzymać się w chwili obecnej od wszelkich interwencji w tej sprawie.

Genewa, 11 maja.

(Pat) Przybył tu dziś Haile Selassie.

Deklaracja polityczna „Undo"

domaga się uznania Ukraińców w Polsce za odrębną osobowość narodową

Warszawa, 11 maja.

Jak już wczoraj częściowo o tym donosiliśmy, Komitet Centralny Ukraińskiego Nacjonalno - Demokratycznego Obiednania (Undo) rozesłał do prasy swoją uchwałę „w sprawie położenia Narodu Ukraińskiego w Państwie Polskim". W uchwale tej m. inn. czytamy:

Centralny Komitet UNDO domaga się uznania Ukraińskiego Narodu w Polsce za odrębną osobowość narodową — to jest za podmiot prawa państwowego. To w niczym nie narusza integralności Państwa, ani też nie jest sprzecznym z obowiązującą Konstytucją, a wypływa z przyrodzonego prawa każdego narodu do rozwoju na podstawie wspólnej kultury duchowej, tradycyj historycznych, własnych potrzeb gospodarczych, społecznych i organicznych. Takie zabezpieczenie osobowości narodowej wypływa również i z ducha nowoczesnej myśli politycznej oraz cywilizacji chrześcijańskiej.

Centralny Komitet UNDO podkreśla, że te żądania nie są nowe, że one były między innymi podstawą polityki UNDO, zapoczątkowanej w roku 1935 w sprawie unormowania stosunków polsko - ukraińskich oraz były one podkreślone we wszystkich enuncjacjach politycznych Kierownictwa Partii i Ukraińskiej Reprezentacji Parlamentarnej, a także Narodnego Komitetu i Krajowego narodnego Zjazdu UNDO."

„Z uwagi na to, że ziemie, które zamieszkuje naród ukraiński w Polsce, tworzą jedną geopolityczną i gospodarczą całość i że stosunki narodowościowe na nich wymagają osobnego uporządkowania — Centralny Komitet UNDO domaga się wprowadzenia na wszystkich ziemiach autonomii terytorialnej, w której wszystkie miejscowe siły miałyby możność wykazania maksimum dążeń i pracy twórczej dla kulturalnego i gospodarczego podniesienia tego kraju. Domagania te wypływają nie tylko z przedmiotowych warunków i przyrodzonego prawa tego terytorium do oddzielnego samorządu, lecz także z międzynarodowych zobowiązań Państwa Polskiego z dnia 14 marca 1923 r., kiedy to Państwo Polskie przyjęło prawa suwerenne nad spornym wówczas terytorium Galicji Wschodniej".

„Biorąc pod uwagę powyższe tezy, które były i są fundamentem ukraińskiej polityki narodowej w Polsce oraz z uwagi na teraźniejszą rzeczywistość — Centralny Komitet UNDO wzywa społeczeństwo ukraińskie do największej aktywności i jak najściślejszego zjednoczenia się dla zrealizowania powyższego programu polityki narodowej w Polsce".

Deklarację tę uchwalono na posiedzeniu Komitetu Centralnego Undo po referacie posła Mudryja i 7-godzinnej dyskusji. Zacytowane przez nas powyżej ustępy nie zostały skonfiskowane, natomiast zajęciu uległy inne fragmenty.

Punktem wyjścia całej deklaracji jest powołanie się na t. zw. ugodę polsko-ukraińską z r. 1935.

„Kurier Warszawski" pisze w tej sprawie:

Ustępstwa ówczesne, poczynione w porozumieniu z Ukraińcami, stają się obecnie tytułem do zajęcia stanowiska, którego nikt z Polaków nie może zaaprobować. Chodzi nam już nawet nie o samą zasadę autonomii, nad czym w tej chwili dyskutować tu nie będziemy, lecz o pretensje, iż w państwie polskim naród polski dąży do rewindykacji (kładziemy na to słowo właśnie nacisk) swego stanu posiadania; pretensje takie musi każdy Polak potraktować, jak uroszczenia.

Szczególny zaś posmak nadaje im moment ich zgłoszenia. Ukraińcy mają w parlamencie dość liczną reprezentację; liczniejszą stosunkowo, niż — społeczeństwo polskie. Sesja zwyczajna niezbyt dawno się zakończyła, nadzwyczajna niedługo się zacznie.

I oto Undo musiało koniecznie w tej właśnie chwili ogłosić zasadniczą swą deklarację, w której wspomina dość przejrzyście o zobowiązaniach międzynarodowych Polski.

Zobowiązań takich nie ma. Polska uzyskała Ziemię Czerwieńską z bronią w ręku. Zlikwidowała całkowicie rewoltę ukraińską. Wyparła zaś najazd Sowietów, które fakt ten uznały w Traktacie Ryskim. Decyzja Konferencji Ambasadorów z 14 marca 1923 r. przyszła później i wyraźnie się powołuje na ustaloną już wówczas granicę polsko-rosyjską.

Jeśli więc Ukraińcy dziś występują z oświadczeniami, mającymi wywołać jakieś ujemne dla Polski wrażenie zagranicą, wybierając moment, kiedy postulat autonomii terytorialnej jest wyzyskiwany przez jednego z naszych sąsiadów dla rozwalania państwa drugiemu sąsiadowi — to trzeba w tym widzieć objaw rachuby dość wyraźnej, ale jednocześnie mylnej."

Proces redakcji „Czasu"

z „Zespołem Społeczeństwa Narodowego"

Warszawa, 11 maja.

W dniu wczorajszym odbyła się rozprawa przeciwko redaktorowi odpowiedzialnemu „Czasu" oskarżonemu przez t. zw. Zespół Społeczeństwa Narodowego, na czele którego stoi b. dyr. gabinetu ministerstwa rolnictwa p. Józef Krzyczkowski, o umieszczenie obraźliwej i kłamliwej recenzji o broszurze, wydanej przez wspomniany zespół.

W czasie rozprawy oskarżyciel wniósł o dodatkowe przesłuchanie w charakterze świadków posłów Budzyńskiego, Dudzińskiego i Hoppego, zaś obrona wniosła o przesłuchanie min. Poniatowskiego, wiceministra Miedzińskiego i Makowskiego.

Sąd pozostawił obydwa wnioski bez uwzględnienia, natomiast wezwał, jako ekspertów prof. Stanisława Grabowskiego, p. Hermana Lasa, sen. Kaweckiego i p. Fabierkiewicza. Na tym rozprawę odroczono.

Goebbels nie chciał jeść śniadania z Żydami

podczas swego pobytu w Rzymie

Paryż, 11 maja.

Podczas wizyty Hitlera w Rzymie włoski minister propagandy p. Alfieri zorganizował śniadanie honorowe dla Goebbelsa, na które rozesłał zaproszenia do wielu wybitnych osobistości ze świata propagandy i prasy. Lecz Goebbels odmówił wzięcia udziału w śniadaniu ponieważ zaproszeni zostali na nie Żydzi. Śniadanie zostało wobec tego odwołane.

W Rzymie kpią sobie z powodu tego wydarzenia. Poza tym istnieje oburzenie, ponieważ wielka liczba włoskich przywódców faszystowskich jest pochodzenia żydowskiego z hr. Volpi na czele.

Habsburgowie pochodzą od... Żydów

Niebywałe pomysły hitlerowskiego „Stürmera"

Berlin, 11 maja.

Ostatni numer znanego tygodnika „Der Stürmer" podaje na czele numeru prawdziwie sensacyjnie brzmiącą wiadomość, która głosi, iż dynastia Habsburgów pochodzi od.... Żydów.

„Stürmer" przytacza obszerny wywód, rozpoczynając od XII wieku, dowodzący, iż protoplasta Habsburgów Papież Anaklet II (rok 1130 do 1138) pochodził z rodziny Pierreleone, co „w tłumaczeniu na język niemiecki oznacza poprostu Peter Loev, a więc nic innego, jak znane nazwisko żydowskie Loevy". (?!!)

Jak dalej wywodzi „Der Stürmer", hr. Habsburg pojął za żonę w 1149 roku siostrzenicę Papieża Anakleta II, a więc Żydówkę pełnej krwi. Wobec tego pierwszy król niemiecki Rudolf Habsburg „był prawnukiem Żydówki w prostej linii" — kończy „Der Stürmer" swoje sensacyjne odkrycia.

Hr. Wielopolskiej nie zezwolono

na widzenie się z mężem ani obrońcą

Warszawa, 11 maja.

Do Warszawy nadeszły wiadomości, iż obrońcom hr. Wielopolskiej, skazanej na dożywotnie więzienie pod zarzutem szpiegostwa, odmówiono udzielenia pozwolenia na widzenie się ze skazaną. Odmówiono również zezwolenia na widzenie się hr. Wielopolskiej z jej mężem.

Błędy i fałsze rasistów

zostały potępione przez Watykan.—Pismo św. Kongregacji w Rzymie do wszystkich rektorów uniwersytetów katolickich

Św. Kongregacja seminariów i uniwersytetów rozesłała do wszystkich rektorów uniwersytetów katolickich w całym świecie pismo, datowane 13 kwietnia r. b., zalecające wystąpienie w sposób stanowczy przeciw niebezpiecznym teoriom rasizmu.

Ze względu na doniosłość tego dokumentu, podajemy go w pełnym tłumaczeniu:

Rzym, 13 kwietnia 1938 r.

Wasza Magnificencjo!

W ubiegłym roku, w wigilię święta Narodzenia Pańskiego Najwyższy nasz Pasterz i szczęśliwie nam panujący Papież mówił do prześwietnego Kolegium kardynałów i prałatów Kurii Rzymskiej w słowach smutnych o poważnych prześladowaniach, które — jak każdy to wie — godzą w Kościół katolicki w Niemczech. Co zaś najbardziej i najboleśniej dotknęło serce naszego Ojca św. to fakt, że, dla usprawiedliwienia się, przytacza się przy tym bezwstydne oszczerstwa i że, szerzac dokoła bardzo zgubne poglądy, przedstawia się je jako naukowe, choć niesłusznie to miano noszą, aby wykolejać umysły i z dusz usuwać prawdziwą religię.

Św. Kongregacja zachęca przeto uniwersytety i wydziały katolickie, aby użyły wszelkich trudów i wysiłków ku obronie prawdy przed czyniacymi postępy błędami.

W tym celu muszą profesorowie zaczerpnąć, o ile możności, broni z biologii, historii, filozofii, apologetyki i nauki prawa oraz moralności, aby MOCNO I RZECZOWO OBALIĆ NASTĘPUJĄCE CAŁKOWICIE FAŁSZYWE TWIERDZENIA:

1. Rasy ludzkie przez swa wrodzoną i nieodmienną naturę tak dalece różnią się między sobą, że najniższa z ras ludzkich większy dzieli przedział od rasy wyższej niż różnica z wyższym gatunkiem zwierząt.

2. Siła rasy i czystość krwi muszą we wszelki możliwy sposób być zachowane i pielęgnowane, wszystko, co do tego celu zmierza, jest przeto jedynie dobrym i zezwolonym.

3. Ze krwi, w której zawarta jest istota rasy wypływają wszystkie duchowe i moralne właściwości człowieka jako z najdoskonalszego źródła.

4. Najgłówniejszym celem wychowania jest rozwijać istotę rasy i rozpalić dusze gorejące miłością dla własnej rasy, będącej dobrem najwyższym.

5. Religia podporządkowana jest prawu rasy i musi do niego się dostosować.

6. Pierwszym źródłem i najwyższą miarą całego porządku prawnego jest instynkt rasowy.

7. Nie ma nic prócz jednego kosmosu lub jednego wszechświata, jednego żywego bytu; wszystkie rzeczy, łącznie z człowiekiem nie są niczym innym, jak różnorodnymi formami przejawiania się tego żywego wszechświata zjawiska mi, które rozwijają się w ciągu długich okresów.

8. Jednostki ludzkie istnieją tylko przez państwo i dla państwa: wszelkie prawo, które one posiadają, wypływa dla się wyłącznie z faktu, że prawo to udzielone zostało przez państwo.

Każdy do tych niebezpiecznych teoryj łatwo może dołączyć inne.

Nasz Ojciec św. Prefekt Św. Kongregacji, jest przekonany, że Wasza Magnificencja niczego nie zaniecha, aby to, co przez św. Kongregację w niniejszym liście zostało przepisane, do całkowitego doprowadzone było sukcesu.

Z należnym poważaniem oddany w Chrystusie

Ernesto Ruffini, sekretarz.

Hitler nie złożył wizyty w Watykanie

Głosy prasy katolickiej.—Bluźniercze uwagi „Angriffu“

Paryż, 11 maja.

Tutejsze koła katolickie, analizując podróż włoską Hitlera w dniu jej zakończenia, przychodzą do wniosku, iż była ona afrontem wobec Stolicy Apostolskiej, nie mającym precedensu od czasu walk Gibelinów z Gwelfami.

Nigdy jeszcze bowiem nie zdarzyło się, aby głowa państwa, jakiegokolwiek wyznania, choćby nie chrześcijańskiego, przybywając do Rzymu, nie złożyła wizyty Głowie Kościoła, choćby tylko przez wpisanie się do watykańskich rejestrów audiencjonalnych.

Niektóre pisma tutejsze przeprowadzają analogię z wizytą rzymską prezydenta Loubeta w r. 1904. Katolicka „L'Aube“ stanowczo przeciwstawia się dziś temu porównaniu, stwierdzając, iż prezydent republiki francuskiej zabiegał wówczas o audiencję, lecz jej nie uzyskał.

Niezwykle interesujące są dzisiejsze uwagi rzymskiego korespondenta „Tempsa“, który donosi, iż w kołach watykańskich dopatrzono się w niektórych uroczystościach ku czci Hitlera naruszenia art. 1-go paktów laterańskich, gwarantujących utrzymanie sakralnego charakteru Rzymu — Stolicy Chrześcijaństwa.

Do doniesienia swego korespondenta, „Temps“ dołącza depeszę z Rio de Janeiro o uroczystej Mszy ekspiacyjnej, odprawionej tam w katedrze za afront, wyrządzony w Rzymie Głowie Kościoła i całemu chrześcijaństwu.

Berlin, 11 maja.

Partyjny „Angriff“, organ Frontu Pracy w Berlinie, zajmuje się stanowiskiem, jakie zajął Watykan w okresie pobytu kanclerza w Rzymie.

Jak stwierdza dziennik partyjny, Państwo Watykańskie było jak gdyby wyspą. Żadnych tam nie było chorągwi, kaplica Sykstyńska też została zamknięta. Ojciec Święty wyjechał do Castel Gandolfo, i nie wiadomo, czy fakt, iż „Rzym tonął we flagach ze swastyka“, stwierdził za pomocą precyzyjnej lornetki, czy też o tym donieśli mu utajeni szperacze“, „Osservatore Romano“ w każdym razie nie wspomina o pobycie kanclerza ani słowem. Natomiast „Ojciec Święty z bólem stwierdził w dzień Krzyża Świętego, że Rzym udekorowany był innym krzyżem (swastyką)“.

Połowa Połągi poszła z dymem

Katastrofalny pożar opanowano dopiero nad ranem

RYGA, 11 maja.

(PAT). Donoszą z Pragi, że dopiero dziś nad ranem udało się strażom ogniowym, wspomaganym przez 6 pułk piechoty, opanować olbrzymi pożar, który wybuchł wczoraj rano.

Niemal pół miasta padło ofiarą ognia. Spłonęły: gimnazjum litewskie, kilka szkół ludowych, poczta, budynek zarządu miejskiego i 118 domów mieszkalnych oraz 110 zabudowań gospodarskich, przeważnie drewnianych.

Ponad 1500 osób znalazło się bez dachu nad głową. Ofiar śmiertelnych w ludziach nie było. Kilka osób zostało poparzonych. Straty obliczają prowizorycznie na przeszło 2 miliony litów.

Powód pożaru jest dotychczas nieznany. Ogień wybuchł w niewielkim drewnianym domku, a następnie na skutek silnego wichru przerzucił się nad pobliskie drewniane budynki. Ucierpiała ludność przeważnie żydowska.

Litewska rada ministrów odbyła specjalne posiedzenie w sprawie pomocy dla pogorzelców, głównie w sensie dostarczenia żywności, bowiem wszelkie zapasy produktów spożywczych w Połądze spłonęły.

Gauleiter Foerster u ministra Becka

Warszawa, 11 maja.

W poniedziałek 9 b. m. przybył do Polski „Gauleiter“ gdański Foerster. Pan Foerster przyjęty był na audiencji przez min. Becka i w dniu wczorajszym udał się w podróż po Polsce.

Pierwsze listy z Kowna nadeszły do Warszawy

Warszawa, 11 maja.

Do Warszawy nadeszły wczoraj pierwsze listy i pocztówki z Kowna. Korespondencja zwykła w obrocie między Warszawę i Kownem kursuje 18 godzin.

Rząd węgierski zachwiany

Izba wyższa domaga się energicznej akcji przeciw elementom skrajnym

Budapeszt, 11 maja.

(PAT). Prem. Daranyi był przyjęty 10 bm. przez regenta Horthy, po czym przeprowadził dłuższą rozmowę z ministrem spraw gospodarczych — Imredy, który z kolei obradował z b. ministrem Keresztes - Fischerem, przewódcą prawego skrzydła partii rządowej, przewodniczącym izby posłów Sztranjawskym, przewódcą partii drobnych rolników Eckhardtem oraz z kilku innymi kierowniczymi osobistościami tutejszego świata politycznego.

W związku z tymi rozmowami, w tutejszych kołach politycznych krążą pogłoski o ewentualnej zmianie gabinetu. Przyczyną kryzysu rządowego jest m. in. planowane przez liczną grupę członków izby wyższej złożenie deklaracji, domagającej się podjęcia przez rząd energicznych kroków przeciwko agitacji elementów skrajnych.

Po zakończeniu wczorajszych obrad, liczni członkowie izby wyższej postanowili wstrzymać się na razie od złożenia deklaracji w nadziei, że władze u wczekiwanych zmian krok ten będzie zbyteczny.

Żołnierze mają witać Hitlera przez podnoszenie prawej ręki

Berlin, 11 kwietnia.

Kanclerz Hitler podpisał dziś rozkaz do armii, w myśl którego oficerowie i żołnierze niemieccy mają witać Hitlera nie przez salutowanie, lecz podnoszenie prawej ręki do góry, na wzór partyjny. Zarządzenie to podkreśla starą tradycję armii niemieckiej i oznacza jeszcze jeden krok w kierunku opanowania armii przez ideę narodowo-socjalistyczną.

Salutowanie obowiązuje oficerów i żołnierzy nadal tylko wobec siebie.

Rokowania polsko-litewskie

w sprawie, komunikacji wodnej

Kowno, 11 maja.

(PAT) Delegacja polska do rokowań polsko-litewskich w sprawie komunikacji wodnej zakończyła swe prace.

Dn. 11 maja w godzinach wieczornych umowa polsko-litewska w sprawie żeglugi i spławu oraz odnośny protokół podpisania i protokół końcowy zostały parafowane przez przewodniczących obu delegacyj naczelnika dr. Michała Potulickiego oraz dyr. departamentu J. Norkaitisa.

Balon „Mościce“ wylądował w Czechosłowacji

Kraków, 11 maja.

(PAT). Balon „Mościce“, którego miejsce lądowania nie było znane, odnalazł się.

Inż. Krzyszkowski i p. Szorcowa zdrowo wylądowali w nocy z poniedziałku na wtorek na terytorium Czechosłowacji w miejscowości Verecki Niz na Rusi przykarpackiej na południe od Ławocznego w Bieszczadach.

Szkoła dla narzeczonych w Trzeciej Rzeszy

Berlin, 11 maja.

Jak donosi prasa niemiecka, ośrodki służby macierzyńskiej organizacji kobiecej, noszącej nazwę „Das deutsche Frauenwerk“ zorganizował pierwszą szkołę narzeczonych w Schwanenwerde pod Berlinem.

W szkole tej młode dziewczęta niemieckie będą mogły zapoznać się z zadaniami przyszłej żony i matki. W najbliższej przyszłości po uczynieniu doświadczeń z pierwszą szkołą, otwarte będą dalsze „szkoły dla żon“.

Katastrofa w kawiarni

Zawalił się sufit.—10 osób zabitych

Rotterdam, 11 maja.

(PAT) Na jednej z głównych ulic miasta zawalił się sufit w kawiarni. Spod gruzów wydobyto zwłoki 10 ofiar katastrofy oraz licznych rannych.

Przyczyny katastrofy nie zostały do tychczas wyjaśnione.

Z dziejów Łodzi

Dnia 12-go maja 1935 roku około godziny 11-ej wiecz. nadeszła do Łodzi wieść o śmierci Wielkiego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Natychmiast zawieszono przedstawienia w kinach i przerwano muzykę w restauracjach łódzkich.

Śmierć Józefa Piłsudskiego wywołała w Łodzi wstrząsające wrażenie.

Ranek 13 maja 1935 roku zastał już Łódź spowitą w kir żałobny. Wiele witryn wystawowych poczęto przybierać w dekoracje żałobne.

Łódź w dniu 17 maja 1935 r. odprowadziła na dworzec kolejowy przy udziale dziesiątków tysięcy ludzi delegację miasta na uroczystości pogrzebowe w Krakowie.

KRONIKA

Maj

12

Czwartek

Dziś Pankracego
Jutro Roberta

Wschód słońca	3.49
Zachód słońca	19.15
Wschód księżyca	17.56
Zachód księżyca	3.05
Długość dnia	13.13
Przybyło dnia	6,54

Krótkie wiadomości

WZROST KOSZTÓW UTRZYMANIA zanotowano w Łodzi. Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem nacz. inż. Jellinka posiedzenie komisji do badania zmian kosztów utrzymania, na którym obliczono, że w kwietniu nastąpił wzrost kosztów utrzymania o 0,73 proc. Nastąpiło to na skutek zwyżki cen mięsa, ziemniaków, jaj i mleka.

* * *

TYDZIEŃ POLSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA odbędzie się w Łodzi w dniach od 1-go do 9-go czerwca. Przygotowania do tej propagandowej imprezy już się rozpoczęły. W czasie „Tygodnia" rozdanych będzie kilkadziesiąt tysięcy broszur propagandowych o ratownictwie w czasie pokoju i wojny oraz przeprowadzona będzie kwesta na rzecz P.C.K.

* * *

115 DZIECI WYCHOWUJE SIĘ obecnie na koszt miasta w II domu wychowawczym dla dzieci w wieku przedszkolnym, w tej liczbie 70 chłopców i 45 dziewcząt. Natomiast w domu wychowawczym dla dziewcząt w wieku szkolnym wychowuje się na koszt miasta 120 dziewcząt.

* * *

ROKI ADMINISTRACYJNE przeprowadza na terenie powiatu łódzkiego starosta Denys. Wczoraj odbyły się roki na terenie Chojen. Polegają one na bezpośrednim zetknięciu się przedstawiciela władz administracyjnych z miejscową ludnością, wysłuchanie jej skarg i bolączek i t. d.

* * *

18 RZEŹNIKÓW PRZYCHWYCIŁY KOMISJE sanitarne na sprzedaży mięsa, pochodzącego z nielegalnego uboju. Ponieważ mięso takie nie jest badane weterynaryjnie, a tym samym może okazać się szkodliwe dla konsumentów—rzeźnicy stanęli przed sądem starościńskim, który ukarał ich grzywnami w kwocie od 50 do 200 zł. Mięso uległo konfiskacie.

* * *

JUTRO, W PIĄTEK, do poboru głównego rocznika 1917 stawić się winni: przed komisją poborową Nr. 1 przy ul. Ogrodowej 34 mężczyźni zamieszkali na terenie III komisariatu, o nazwiskach na litery od Kl. do końca litery K, L, Ł, zaś przed komisją poborową Nr. 2 przy Alei Kościuszki 19 — mężczyźni, zamieszkali na terenie IV komisariatu, o nazwiskach na litery H, I, J, K, L, Ł, N.

Osobiste

Wojewoda łódzki p. H. Józewski, który, jak wiadomo, korzysta z kilkudniowego urlopu, zapadł na grypę. W związku z tym powrót p. wojewody z urlopu ulegnie zwłoce i nastąpi prawdopodobnie dopiero w końcu przyszłego tygodnia.

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: S. Kon i S-ka — Plac Kościelny 8, A. Charemza — Pomorska 12, W. Wagner i S-ka — Piotrkowska 67, Z. Gorczycki — Przejazd 59, I. Zajączkiewicz — Plac Boernera, Z. Szymański — Przędzalniana 75, M. Epsztein — ul. Piotrkowska Nr. 225.

DZIEŃ ŻAŁOBY NARODOWEJ

Trzecia rocznica zgonu Marszałka Piłsudskiego. — Nabożeństwa, uroczystości żałobne na Placu Hallera i 3-minutowa cisza

Dziś obchodzimy trzecią rocznicę zgonu Twórcy Niepodległości, Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Obchód tej bolesnej dla wszystkich rocznicy odbędzie się w ramach bardzo skromnych, tak jednak pomyślanych, by całe społeczeństwo mogło oddać hołd pamięci Wielkiego Marszałka.

Już wczoraj wieczorem rozpoczęto żałobna dekorację miasta. Flagi spowite kirem wywieszono na wszystkich domach. Ozdobiono wiele okien i balkonów. W witrynach sklepów wystawiono podobizny i popiersia Wielkiego Zmarłego, na tle zieleni i kiru.

Program uroczystości już omawialiśmy wczoraj. O godz. 9 rano odbędą się nabożeństwa w świątynach wszystkich wyznań, a o godz. 10 rano —

UROCZYSTE NABOŻEŃSTWA ŻAŁOBNE

w Katedrze Św. Stanisława Kostki, w kościele garnizonowym. Msze św. w Katedrze, w obecności przedstawicieli władz i społeczeństwa, celebrować będzie J. E. Ks. Biskup Jasiński.

Przybywanie do Katedry winno nastąpić na pół godziny przed rozpoczęciem nabożeństwa, t. j. o godz. 9.30.

W godzinach od 11.15 do 11.40, od 15.30 do 16 i od 17 do 17.20, nadawane będą przez radiostację warszawską audycje żałobne. Celem umożliwienia wysłuchania tych audycyj na pl. Wolności ustawione będą megafony.

W godz. od 18.30 do 19.45 zabrzmią werble żałobne orkiestr wojskowych i cywilnych na ulicach miasta. A o godz. 20 rozpoczną się

UROCZYSTOŚCI NA PL. HALLERA,

gdzie oddany zostanie zbiorowy hołd pamięci Wielkiego Marszałka.

Komitet obchodu uroczystości komunikuje, że prawą stronę Placu Hallera od ul. Śródmiejskiej zajmują oddziały wojska i policji państwowej, oficerowie nieprzydzieleni oraz „Rodzina Wojskowa". Od strony ul. 6 Sierpnia przy ul. Żeligowskiego zgrupują się wszystkie organizacje byłych wojskowych, społeczne i inne.

Wejście na Plac Hallera — ul. 6-go Sierpnia i ul. Legionów. Komitet Obywatelski apeluje do wszystkich organizacyj, by przestrzegając terminów wyznaczonych, przybywały punktualnie i nie utrudniały pracy porządkowym. — Miejsca na Pl. Hallera wskazywać będą specjalne tablice. Przybywający po godzinie 20 NIE BĘDĄ wpuszczani na plac

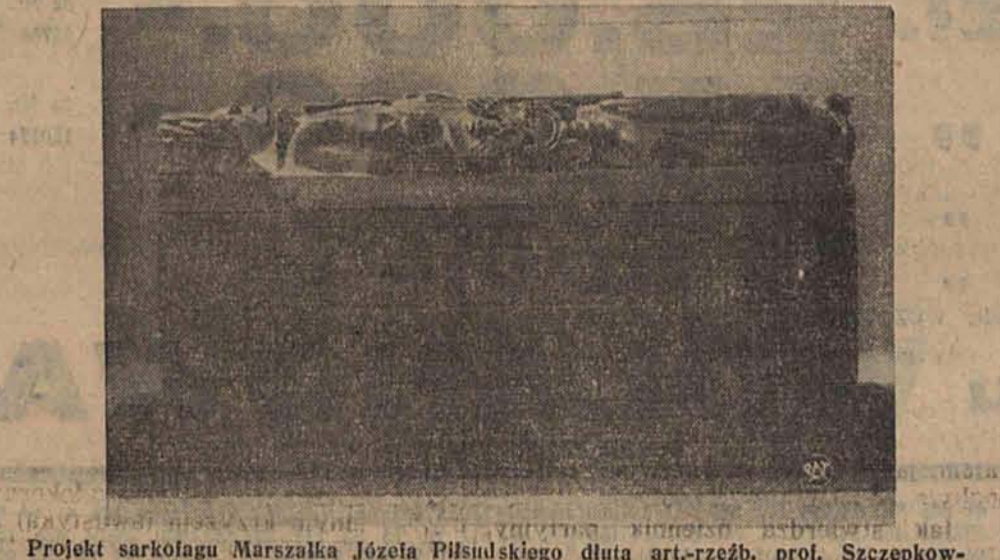
O godz. 20.30 nastąpi

APEL WIECZORNY WOJSKA.

Po apelu rozpocznie się bicie werbli, a o godz. 20.45 rozlegną się dźwięki syren, znamionujące 3-minutową ciszę, dla uczczenia tej chwili, w której serce Wielkiego Marszałka bić przestało. — Ustać musi w tym momencie ruch pieszy i kołowy. Przechodnie zatrzymują się na ulicach. Po trzech minutach, na dźwięk syren, ruch zostanie przywrócony.

Z kolei, na zakończenie uroczystości, odczytane zostaną fragmenty rozkazów Marszałka Piłsudskiego.

Dziś zawieszone są wszelkie widowiska i imprezy rozrywkowe. (i)



Projekt sarkofagu Marszałka Józefa Piłsudskiego dłuta art.-rzeźb. prof. Szczepkowskiego, który uzyskał I-ą nagrodę.



Rzut oka na wieżę Srebrnych Dzwonów na Wawelu w Krakowie, w której wnętrzu w specjalnej krypcie spoczęły na wieczne czasy śmiertelne szczątki Marszałka J. Piłsudskiego.

UWAGA LEGIONISTKI

Zarząd Związku Legionistek zarzadza w dniu 12 bm o godz. 19,30 ogólną zbiórkę członkiń u zbiegu ulic 6 Sierpnia i Gen. Żeligowskiego (Leszno).

LEGIONIŚCI

W trzecią rocznicę zgonu Wielkiego Marszałka Józefa Piłsudskiego członkowie Związku wolni w dniu tym od pracy, przybędą na nabożeństwo żałobne do Katedry wraz z pocztem sztandarowym i plutonem umundurowanych. Zbiórka przed Katedrą o godz. 9,30.

Wieczorem tegoż dnia o godz. 18.45 wzywa się wszystkich Obywateli do lokalu Związku w Domu Pomniku.

Punktualnie o godz. 19-ej nastąpi wymarsz Oddziału na plac Hallera, celem wzięcia udziału w Żałobnej Uroczystości.

* * *

Zarząd Grodzki Federacji PZOO w Łodzi wzywa wszystkie związki sfederowane do wzięcia jaknajliczniejszego udziału w uroczystości śmierci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

W dniu 12 maja rb na godz. 18.45 zarządza się zbiórkę wszystkich związków sfederowanych w lokalu Domu Pomnika przy ul. Strzeleckiej, skąd związki wyrusza ze sztandarami i w zwartych szeregach na Plac Hallera, gdzie zostanie oddany hołd Pierwszemu Marszałkowi Polski.

BACZNOŚĆ „OMPIACY"

Celem uczczenia 3-ej rocznicy zgonu Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego Wydział Okręgowy Organizacji Młodzieży Pracującej (OMP) zarządza na dzień 12 maja br na godz. 18,30 zbiórkę wszystkich członków organizacji.

Zbiórka w lokalu OMP przy ul. Kilińskiego 86. — Stawiennictwo wszystkich członków Ompiaków obowiązkowe.

BACZNOŚĆ KOMBATANCI ŻYDZI!

Związek Żydów Uczestników Walk o Niepodległość Polski wzywa wszystkich członków by dzisiaj o godz. 9 rano stawili sie w synagodze przy ul. Wolborskiej nr. 20 na Nabożeństwo Żałobne w trzecią rocznicę zgonu Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Jednocześnie zarząd związku zarządza zbiórkę członków w lokalu związku przy ulicy Gdańskiej 91 na godz. 17 min 30, skąd oddział uda się na żałobne uroczystości, które się odbędą na Placu Hallera.

Potrójna katastrofa na szosie

Wskutek równoczesnego zderzenia samochodu, furmanki i roweru 2 osoby odniosły ciężkie rany

Wczoraj około godziny 3 po południu na szosie pod Strykowem, koło wsi Dobra **najechał samochód ciężarowy na furmankę, powożoną przez Abrama Milicha, zam. w Łodzi przy ul. Wolborskiej 18, z zawodu handlującego mlekiem.** Furmanką tą wiózł Milich rzeczy na letnisko do Głowna.

Zderzenie to spowodowało potrójną **katastrofę,** a to w następujących okolicznościach:

Pchnięta przez samochód furmanka wpadła na wóz chłopski, którego woźnica skręcił gwałtownie. Niespodziewany ten manewr spowodował, że pod ów wóz wieśniaka dostał się jadący akurat na rowerze nauczyciel szkoły w Moskuli — 40-letni Henryk Lesiński.

Ciężkim urazom i ranom ulegli wskutek tego łańcucha zderzeń przede wszystkim **Milich, który padł na kamienie szosy bez przytomności, oraz nauczyciel Lesiński.**

Szofer samochodu przewiózł obu rannych do Strykowa, dokąd około godziny 5-ej wezwano z Łodzi lekarza pogotowia prywatnego 12-333.

Lekarz stwierdził u Milicha **stan groźny wskutek pęknięcia podstawy czaszki, u Lesińskiego stan ciężki i złamanie obojczyka oraz pęknięcie miednicy.**

Milich został przewieziony do Łodzi, nauczyciel pozostał w szpitalu w Strykowie.

Władze bezpieczeństwa spisały o tej niezwykłej katastrofie protokół i prowadzą dochodzenie, celem ustalenia, kto ponosi odpowiedzialność za wypadek. (l

Znaleziono szkielet ludzki

przy ul. Konstytucyjnej, obok posesji Monopolu Spirytusowego

Wczoraj w godzinach rannych robotnicy zarządu miejskiego, rozkopujący plac przy ul. Konstytucyjnej, przylegający do posesji Monopolu Spirytusowego, na głębokości pół metra **natrafili na szkielet ludzki.** O odkryciu tym powiadomione zostały władze. Dokonane oględziny lekarskie doprowadziły do ustalenia, że **szkielet należeć musiał do mężczyzny, liczącego w chwili zgonu około lat 20.** Widoczne na czaszce ślady wskazywały, iż denat przechodził operację trepanacji czaszki. Kości leżały w ziemi około dwudziestu lat.

Jak dalej stwierdziło dochodzenie szkielet niezawodnie został zakopany w ziemi przez służbę prosektorium, znajdującego się w tym miejscu w czasie wielkiej wojny, podczas okupacji niemieckiej. Prosektorium to dopiero później zostało z budynków przy Monopolu przeniesione do pomieszczenia przy ul. Łąkowej.

Istnieje prawdopodobieństwo, że znalezisko wczorajsze nie będzie jedyne: w tym miejscu grzebano zapewne więcej ciał, nadesłanych do prosektorium.

Kości zostaną pogrzebane w innym miejscu. (l)

Pełna tabela wygranych

5-go dnia ciągnienia VI-ej klasy 41 Loterii Państwowej

(TABELA NIEURZĘDOWA — BEZ GWARANCJI).

5,000 zł. — 95216.
50,000 zł. — 79896.
25,000 zł. — 77616.
10,000 zł. — 130602.
5,000 zł. — 56970. 93706. 101141, 128242.
2,000 zł. — 10931. 10951. 26167, 36189, 82550, 82922, 80976. 98798. 113428 115175, 129431, 132029. 133843. 141877, 153856.
1,000 zł.—15619, 17188. 39180. 53648, 62286, 71224, 72043, 73876. 77462. 79558. 76281, 79689, 81084. 86941. 88921. 90096, 117716, 125088. 130381. 141032, 145323, 147648, 151420, 152780. 154150, 159078.

WYGRANE PO 250 zł

30 193 361 81 545 638 717 39 45 800 67 77 1126 227 401 60 559 603 799 942 79 2150 3 281 413 736 38 870 97 3006 11 101 18 58 72 261 352 89 554 85 641 858 4019 104 92 243 319 98 610 762 999 5069 129 347 71 522 85 793 63 906 30 6096 174 7130 72 234 303 6 20 534 76 620 705 13 36 8049 342 427 65 609 754 93 967 9100 120 41 418 24 50 64 67 74 556 623 707 854 948.

10047 79 446 560 666 79 738 874 11304 5 7 453 77 526 672 735 959 84 12049 67 95 120 91 282 312 34 427 697 906 11 77 13110 243 350 98 628 816 909 14178 239 45 374 573 712 21 22 85 818 47 15312 460 527 895 96 16191 200 385 774 853 72 921 65 17005 210 300 472 627 924 45 18055 72 504 692 734 823 933 95 19001 48 115 56 376 428 69 510 74 75 96 632.

20056 63 89 137 249 67 491 766 933 21027 81 100 28 48 252 76 374 433 557 76 619 25 74 86 839 22001 19 35 106 16 44 70 208 404 537 966 79 82 23085 97 119 407 48 71 92 591 93 823 24066 349 75 459 565 76 744 75 25022 69 73 105 97 213 24 385 420 98 516 640 708 26173 77 246 730 874 86 91 929 98 27015 79 169 225 317 46 566 81 856 58 28065 163 403 532 660 724 38 824 64 928 29038 422 71 83 500 897.

30098 131 36 257 445 617 730 41 889 90 31100 287 303 462 639 725 32243 86 422 536 835 910 26 85 33014 44 113 18 86 306 68 601 8 741 34239 324 414 526 52 98 619 93 897 952 35138 56 460 581 652 63 719 911 16 36075 85 113 64 408 15 36 618 55 909 37055 330 67 578 613 730 96 985 38044 125 338 401 534 668 733 80 893 39376 89 413 88 500 967 94.

40002 8 20 43 112 69 332 439 528 97 666 775 910 41085 90 152 272 373 459 87 525 79 42181 96 294 393 425 39 74 986 43027 150 350 470 79 91 614 54 89 794 997 44020 317 506 18 610 39 746 65 870 949 45198 228 71 392 99 428 508 24 685 702 825 46005 7 130 389 466 520 817 23 47010 148 62 89 537 632 780 48067 170 277 448 579 616 31 758 49131 4 41 405 47 52 8 97 542 93 674 723 4.

50367 828 70 51151 375 488 98 585 690 919 52011 124 237 338 49 449 510 88 636 726 53002 104 80 1 280 348 505 95 711 87 943 6 54084 131 518 63 623 34 41 92 775 875 931 55000 6 85 207 57 304 401 510 75 629 56053 68 378 446 65 80 9 666 752 90 852 57131 83 285 425 525 55 705 921 2 58142 203 620 781 900 22 34 55 59015 80 176 214 66 323 96 475 99 618 34 95 737.

60066 83 137 45 226 375 497 553 646 743 845 61238 78 332 561 708 37 62383 503 604 63287 411 550 65 91 671 64084 86 99 332 5 505 644 809 65010 60 96 107 200 57 417 539 45 8 600 304 7 712 66013 146 96 483 85 565 615 48 884 67048 177 220 95 321 86 427 89 92 506 20 722 5 896 68086 172 224 40 325 425 564 601 93 816 68 71 89 69035 179 387 405 36 51 647.

70022 29 42 83 254 73 390 447 501 12 61 94 71016 217 23 544 619 833 55 902 48 72067 221 43 324 418 889 937 73051 59 79 419 76 569 664 67 719 37 905 22 74010 38 152 218 44 314 16 82 463 93 730 802 18 75022 154 64 348 446 91 508 629 751 846 76123 294 503 22 606 86 723 956 88 77065 87 91 456 513 647 700 16 997 78187 405 98 577 83 660 700 52 58 896 959 79010 90 5 8 133 242 91 406 514 640 777 871 936.

80069 118 238 43 317 479 628 74 730 834 901 81042 65 176 294 97 320 72 431 858 907 82014 27 273 333 76 716 94 853 912 74 83046 69 160 212 303 81 541 632 49 50 731 843 6 84079 551 52 608 986 85070 107 12 211 52 487 514 666 761 813 59 89 86192 245 62 302 54 429 539 79 698 99 715 57 892 87016 19 51 64 68 406 39 504 735 859 919 88005 116 35 370 502 4 688 764 855 907 59 93 89233 72 543 99 862 945

90009 22 142 70 211 26 33 313 83 427 517 35 660 895 91494 584 90 738 92 879 919 92254 329 442 536 605 93151 221 36 359 452 520 612 15 737 61 830 921 70 94265 344 480 581 638 804 88 938 95227 333 434 504 851 77 919 96034 99 149 82 290 447 501 777 953 97008 15 57 143 92 304 43 82 427 49 555 701 876 98080 116 69 228 330 452 548 639 728 56 819 99053 383 404 9 571 97 603 967 78

100013 14 195 366 448 59 516 679 781 101068 180 204 30 365 400 594 688 816 942 86 102026 45 303 34 91 415 28 98 517 689 768 842 102045 110 420 679 783 913 104012 20 313 465 668 85 711 826 908 52 105126 91 473 517 30 830 70 910 40 106060 241 99 486 520 36 57 8 647 851 9 107038 224 775 895 901 29 70 94 108000 4 57 121 66 236 51 71 89 470 94 566 626 36 912 109098 136 250 686 748 97 890

110037 130 253 87 385 410 557 88 834 921 54 111156 237 49 69 330 417 37 899 112006 25 121 298 334 546 913 113026 117 25 75 94 429 99 524 672 6 804 8 26 87 114054 71 92 142 218 20 46 87 478 529 94 667 115005 170 331 526 42 605

801 900 9 61 116011 153 234 320 8 445 646 50 707 99 867 905 117188 200 402 546 634 118085 212 357 60 501 46 51 636 65 743 920 55 68 77 119419 503 655 88 726 929 53

120090 193 34 464 549 647 121020 81 160 274 520 48 71 122194 234 55 600 876 945 123092 368 461 600 64 69 939 124033 81 18 2 448 72 79 508 714 957 125022 90 143 207 324 514 649 82 84 749 63 9 126096 149 444 91 780 843 46 966 127113 230 384 427 55 525 128024 25 6 322 604 52 705 11 38 849 974 129046 153 606 732 52 885 969

130105 17 66 237 334 520 93 638 64 718 850

806 46 48 98 26054 150 267 618 760 27147 86 214 377 417 95 664 900 28043 416 732 962 74 29064.

30204 74 410 28 761 992 31041 74 578 602 10 877 32582 764 33112 65 451 593 697 34076 207 333 821 89 985 88 35421 503 85 819 36035 248 764 813 37498 596 38151 254 98 428 701 39298 393 448.

40241 673 83 930 93 41010 46 80 573 84 651 823 91 42248 58 92 360 70 558 720 43194 450 515 18 638 95 767 44211 301 592 725 70 45107 208 76 937 86 46035 175 206 61 799 981 47052 336 524 93 704 48045 454 571 627 61 878 916

131408 59 831 132096 135 66 285 97 98 579 807 996 133114 262 8 310 502 832 44 134077 162 6 233 52 88 465 589 679 768 992 8 135187 205 40 330 1 612 30 746 843 981 136112 407 599 627 826 994 137020 64 243 62 372 97 419 74 652 63 867 907 148047 289 461 594 691 861 955 139001 59 156 84 398 430 575 60 637 714 814

140142 233 630 54 779 92 96 812 84 9 972 141008 48 292 340 415 36 552 4 610 896 913 66 142073 250 467 523 58 98 678 894 924 38 143368 88 430 641 53 757 68 921 91 144119 65 231 348 651 872 145182 301 96 554 98 678 859 982 146134

49004 127 68 251 315 454 66 511 53 701 916 71

50238 73 728 51049 61 158 356 400 3 816 52184 669 773 53317 845 916 54124 462 55005 302 33 480 506 610 86 91 740 938 56039 77 614 797 961 57019 42 402 656 58583 823 59255 625.

60021 42 142 229 98 590 61224 406 619 30 76 705 62497 815 79 63061 113 788 882 64069 466 669 65256 312 480 569 847 66313 61 786 868 67074 314 402 872 902 19 68131 461 12 613 833 933 63 69504 975.

70004 155 80 235 79 371 411 95 636 71052 532 58 715 844 72083 174 584 96 616 50 68

37 41 235 315 58 491 562 888 947 147000 15 150 61 207 23 362 548 60 71 666 831 148186 213 49 64 96 356 74 76 419 516 811 149013 53 74 135 46 222 84 86 89 92 334 38

150025 56 135 248 313 548 668 89 800 151001 91 140 436 514 30 754 870 904 73 152179 490 506 71 82 640 64 734 54 803 11 153037 125 47 61 67 95 387 556 868 154109 57 211 341 74 518 92 665 785 901 155269 99 637 728 812 156072 203 75 93 312 515 45 157073 127 63 82 95 265 728 87 158027 69 93 348 487 559 615 734 19077 468 88 522 61 602 55 756 72 908

73251 487 681 729 882 978 74069 124 41 64 87 612 51 75 86 711 847 50 900 75304 425 758 76171 72 433 734 59 974 77220 327 75 494 823 78009 164 337 89 421 533 693 776 79047 112 633 36 756 879 935.

80067 138 91 415 545 653 723 994 81128 466 611 15 67 786 841 82119 78 211 57 327 73 77 424 516 823 46 83072 909 84056 156 543 74 85103 278 506 54 694 86439 78 87073 158 337 595 696 985 88162 216 81 302 438 876 89269 93 358 433 891

90681 218 77 300 4 91394 626 97 736 924

Drugie ciągnienie.

20,000 zł. — 131287.
25,000 zł. — 25705. 150174.
15,000 zł. — 661.
10,000 zł. — 69879. 123455.
5,000 zł. — 63974. 108441.
2,000 zł. — 4265. 6900. 7885. 1064, 46764, 59963, 62941. 68855. 99862. 109262 110840, 113835, 111529. 117301. 116889, 124530, 120270, 145952. 159289.
1,000 zł. — 7743, 6804. 7494. 9372, 20278, 34603, 37959, 41087. 46751. 54790, 56208, 59619, 63572, 70612. 77450. 78284. 81238, 81554. 82263. 89435. 92845. 119004 123102, 125373, 127827. 126658. 134074, 134374, 139372. 150716. 150043. 155766.

WYGRANE PO ZŁ. 250.

160 91 304 77 406 611 851 1024 420 759 886 2045 95 498 724 874 3183 244 640 770 830 59 979 4358 411 22 507 64 683 828 917 35 45 5357 762 6102 77 282 325 918 7180 220 479 933 41 8006 279 358 63 469 646 62 952 9012 95 132 386 850 944 45.

10258 463 908 72 11375 437 86 684 814 963 12091 553 645 782 824 43 13168 458 632 977 14539 715 902 15024 130 500 792 831 16018 360 415 81 503 17065 598 18024 153 79 229 74 542 93 607 96 719 19121 323 524 871 975.

20302 414 759 845 986 21068 149 234 517 20 664 936 53 54 22173 242 609 54 87 726 930 23295 699 938 24033 264 300 60 412 25180 594

92018 26 174 385 411 29 724 93280 879 638 845 94098 287 328 423 701 839 95252 96337 587 692 956 74 97328 89 98047 74 240 523 99265 487 686 795

100065 410 71 693 778 101055 241 63 617 766 864 98 102322 85 88 516 661 836 913 71 103321 54 463 696 906 15 104262 475 518 802 97 105031 282 705 82 897 106156 224 381 99 417 543 603 709 898 107181 665 784 64 911 108405 282 65 66 109144 239 845

110607 170 361 57 537 604 28 111044 161 266 328 577 112151 93 215 378 517 74 86 87 956 113045 126 415 18 843 114093 116 213 314 95 576 742 59 984 115128 57 382 512 116296 424 117226 89 466 583 623 57 118758 119091 478 773

120665 157 341 405 769 883 121047 205 53 343 82 432 49 70 831 122055 102 388 616 847 123631 124065 112 20 99 823 125042 277 509 704 37 862 66 126631 751 127082 640 71 821 26 69 128649 133 269 352 75 636 819 63 96 129354 508 9 36 63 629 56 790 843 999

130209 356 58 515 65 782 131071 298 477 91 500 38 132212 383 788 81 133127 134056 211 543 75 991 135672 114 237 312 81 604 817 136048 307 667 37 807 137113 138103 99 543 644 745 803 900 35 139353 512 735 811

140057 351 77 434 535 673 845 141032 80 400 18 676 706 818 142031 220 32 448 77 673 728 817 143167 268 99 513 83 887 995 144690 953 145347 839 930 146624 139 209 311 413 27 29 89 747 945 147621 235 58 927 533 708 38 148329 506 929 149621 47 303

150292 481 672 962 151065 269 801 968 152030 139 434 535 643 48 713 894 96 153113 662 845 154639 54 125 74 279 545 810 91 155073 311 479 648 156315 753 894 157160 456 712 80 821 92

939 57 158212 717 989 159005 48 85 362 74 590 693

CIĄGNIENIE TRZECIE.

213 414 934 64 1041 470 2027 249 52 735 90 3033 189 457 682 802 4310 611 76 5435 82 524 685 822 71 6146 560 800 7020 65 365 516 38 743 78 8147 80 679 883 9454 552 857

10262 445 904 11278 481 92 12127 727 422 71 13679 14363 400 601 80 87 884 15353 520 789 16021 61 64 17288 91 905 27 18051 303 42 97 743 825 98 962 19056 120 277 322 778 943 79

20449 551 968 21118 71 422 834 22373 533 38 23108 301 436 687 24145 396 946 70 25132 430 583 909 26367 645 27020 57 183 340 473 537 603 997 28241 320 450 571 682 780 817 54 29360 534 864

30200 321 454 91 618 755 904 31062 135 334 35 74 538 932 32009 239 640 68 929 33311 702 94 34242 580 731 57 950 35979 36484 568 722 37534 57 714 67 38183 96 184 330 832 39036 379 427 53

40085 491 702 81 976 99 41042 255 309 402 90 42039 211 47 316 484 701 43061 44365 86 413 790 803 45057 204 673 701 837 46358 582 47457 506 971 94 48003 87 172 94 273 357 526 656 786 848 926 49323 446 53 627 937

50104 257 324 425 861 905 81 51232 71 80 656 712 838 932 52254 373 514 909 16 53064 159 385 518 47 734 72 54117 364 780 830 55115 547 776 966 67 74 56604 762 963 57057 619 981 58002 246 406 587 710 920 59124 514 615 52

60019 104 296 413 44 900 61015 181558 62645 63169 374 91 542 87 671 801 96 64044 90 278 626 768 65202 322 553 766 935 69 66055 214 79 316 402 19 730 67320 66 968 81 94 68521 936 69030 78 429 726 71 89 946

70119 275 742 51 892 975 71145 69 336 449 507 80 95 631 46 952 72 72148 451 71 81 591 819 73133 346 603 801 74166 260 474 636 801 75016 442 49 872 900 82 76145 251 663 77088 422 531 601 792 917 78201 483 530 662 891 955 79068 130 254 302 11 66 88 598 643 852 914

80214 738 77 81063 283 383 82186 703 23 966 83294 915 88 84610 816 85219 674 766 903 86677 85 87 866 984 87850 88020 271 364 433 715 903 74 89117 529 622 45 51 59 922 28 29.

90048 92 172 549 656 840 91257 98 309 62 98 559 665 907 92244 389 839 943 85 93634 735 808 42 992 94058 245 95159 260 77 468 502 954 96007 134 261 91 96 307 465 666 843 60 97048 53 340 405 732 82 98113 445 699 757 99318.

100227 68 387 462 823 101176 356 440 972 102278 567 86 933 103295 324 46 49 699 902 28 104125 290 321 619 737 73 105228 67 423 106056 157 245 315 413 592 677 881 89 930 107630 744 95 800 64 967 69 108404 26 519 40 109041 414 50 653 87.

110262 70 694 718 901 111422 791 941 112051 258 500 805 113176 229 389 489 537 603 828 920 48 114115 596 706 52 81 97 826 64 115120 277 530 789 959 116910 117045 187 377 478 665 933 118255 719 901 119225 364 502 985.

120017 125 303 653 867 915 121439 501 38 45 709 928 122161 81 226 483 618 804 39 123397 668 804 78 88 124141 63 345 434 730 62 125466 500 698 819 126390 472 983 127192 652 754 128167 95 456 129006 333 76 616 808 12 933 95.

130133 200 455 506 99 131113 45 451 70 97 558 651 879 99 132101 375 674 760 834 133309 623 53 73 855 134051 603 822 902 135176 523 775 136244 137036 169 275 390 439 691 722 138106 269 302 406 19 501 638 57 84 98 896 937 139288 334 80 609 915.

140500 807 141432 509 705 82 815 55 142187 216 366 98 679 849 86 143325 69 709 45 47 144184 778 894 145235 66 683 770 81 886 97 975 146385 540 952 147131 879 973 148011 208 515 33 644 96 984 149042 78 729 863.

150798 921 151220 959 152237 346 449 97 522 639 153065 215 154775 92 859 914 155051 272 799 156199 285 453 541 157030 48 844 158009 310 59 477 700 893 159587 612 731.

PODZIĘKOWANIE

Komitet, urządzający koncert w dniu 27 kwietnia w Sali Filharmonii na zasilenie funduszów na budowę pomnika Moniuszki w Łodzi, podaje do publicznej wiadomości, zestawienie kasowe z tegoż koncertu. Wpływ wyniósł zł. 1187,36, rozchód — 569,22, zatym czysty dochód — 618,14. Sumę tę przekazano Głównemu Komitetowi budowy pomnika Moniuszki.

Komitet poczuwa się do obowiązku wyrażenia tą drogą serdecznego podziękowania wszystkim, którzy przyczynili się do uświetnienia koncertu.

Kto nie spełnił obowiązku obywatelskiego

nie może liczyć na żadne względy, ani pomoc instytucyj państwowych, samorządowych i społecznych. — Lista osób i firm, które nie wpłaciły na Pomoc Zimową, będzie opublikowana

Wczoraj odbyło się, w sali rady miejskiej, pod przewodnictwem dyr. Wolczyńskiego, plenarne zebranie przedstawicieli instytucyj oraz działaczy społecznych, reprezentujących wszystkie odłamy społeczeństwa, zwołane przez miejski obywatelski komitet pomocy zimowej. Posiedzenie miało na celu zapoznanie się z akcją zbiórkową i powzięcie uchwał mających na celu **zmuszenie opornych płatników, którzy nie spełnili swego obowiązku obywatelskiego, do wpłacenia należności.**

Sprawozdanie, jakie odczytał nacz. Wisławski, było bardzo interesujące. Jak się okazuje, w roku bieżącym świadczenia na pomoc zimową nieść miało 33.784 płatników. Ogólna suma, jaka miała wpłynąć od nich wynosi 3.361.411 złotych. **Wpłynęło natomiast tylko — 1.181.672 złote.** Różnica jest zastanawiająca i, jak wynikało z oświadczenia naczelnika Wisławskiego, **w lwiej mierze świadczy o złej woli części obywateli.** Jeśli chodzi o poszczególne warstwy społeczeństwa **wielki przemysł wpłacił 74,9 proc. należności, przemysł mały— 16,7 proc., handel — 20,3 proc., płatnicy podatku dochodowego (wolne zawody, właściciele nieruchomości i t. d.) — 17,6 proc., płatnicy podatku lokalowego — 8,8 proc. Tylko świat pracy wywiązał się z zaciągniętego zobowiązania całkowicie, w 100 procentach.**

Podobnie przedstawia się sprawa zaległości z roku ubiegłego. Świat pracy nie ma żadnych zaległości. Wielki przemysł z zaległości zeszłorocznych wpłacił 80 proc. należności, przemysł mały— 6,8 proc., płatnicy podatku dochodowego — 3,3 proc., handel — 1,9 proc. i płatnicy podatku lokalowego 0,6 proc. Zaległości zeszłoroczne wynoszą jeszcze 195.248 złotych.

Publikowanie nazwisk opornych płatników **dało częściowo rezultaty.** Ale są tacy płatnicy, którzy **wogóle na nic nie reagują.** I w stosunku do nich zalecane są przez komisję jaknajostrzejsze sankcje.

Uzupełniali te wywody kierownicy poszczególnych podsekcyj. **Jak się okazuje,**

BARDZO WIELU PŁATNIKÓW WOGÓLE NIE CHCIAŁO PRZYJĄĆ WEZWAŃ.

Nie chciało rozmawiać nawet z wysłannikami komitetu.

Prez. Jaszuński uważa, że komitet powinien rozesłać do organizacyj branżowych nazwiska wszystkich opornych płatników, **aby organizacje te wywarły odpowiednią presję.**

Odpowiada na to **DYR. WOLCZYŃSKI,** który komunikuje, że organizacje branżowe nie spełniły pokładanych w nich nadziei. Komitet zwrócił się do 61 organizacyj z prośbą o współpracę — odpowiedziało tylko **18.**

NACZ. DR. WRONA prosi, aby komitet opublikował nazwy organizacyj, które zlekceważyły sobie akcję pomocy zimowej i nie raczyły nawet wydelegować swych przedstawicieli na periodycznie zwoływane posiedzenia.

DYR. MACIŃSKI podkreśla, że **płacą ci, którzy zawsze wywiązują się należycie z obowiązków społecznych, nie płacą zaś ci, którzy zawsze się uchylają.** Musi więc komitet posiadać pewne prawo egzekutywy, w przeciwnym bowiem wypadku, jego zdaniem, nie uda się zmusić opornych płatników do płacenia.

Dyrektor związku kupców Heyman podnosi w dyskusji sprawę następującą: Mimo, iż komitet naczelny określił dokładnie wysokość świadczeń dla poszczególnych kategoryj płatników, niektóre podsekcje nie zastosowały się do tego. Nprz. pewna kategoria kupców miała płacić według norm od 150 do 250 zł. I zapłaciła. Ale podsekcje traktowały tę sprawę indywidualnie i określając jakiegoś człowieka, jako specjalnie zamożnego, **wymierzały mu po 1000—1200 złotych, miast 250 zł. jak nakazywały normy.** W stosunku do tych ludzi, którzy swą należność zapłacili, nie można stosować żadnych sankcyj.

Zabiera głos przewodniczący wydziału wykonawczego komitetu pomocy zimowej, **WICEPREZ. PĄCZEK.**

— Wszelkie słuszne reklamacje komitet uwzględniał i nadal będzie uwzględniał. Chodzi o te firmy i osoby, które wyraźnie swego obowiązku spełnić nie chcą. Nie pomagały listy i monity, nie pomagały osobiste perswazje. Te firmy i osoby nie przyjmowały listów, nie chciały z nikim rozmawiać. Nie może być tak, że jeśli nie ma komornika, to nie ma przymusu. Zorganizowana akcja społeczna będzie mocniejsza od komornika. Raz wreszcie trzeba wykorzenić uchylanie się od spełniania obowiązków. Jeśli są tacy, którzy sądzą, że bezkarnie ujdzie im niepłacenie na pomoc zimową, oświadczam, że się mylą. Uczynimy wszystko, co leży w naszej mocy i nie będzie takiej gospodarczo silnej jednostki, której udałoby się wykpić.

MY TYCH PIENIĘDZY NIE PODARUJEMY.

Dyr. Wolczyński stwierdza, że nikłe rezultaty zbiórki są wynikiem dziwnej obojętności społeczeństwa. **Komitet opublikuje i poda do wiadomości urzędom nazwy tych organizacyj, które nie chciały współpracować z komitetem, niech się wylegitymują, jaką działalność prowadzą. Gdyby miast 18 stowarzyszeń, zgłosiło się więcej — efekty byłyby większe. Były wypadki, gdy obywatele podjęli się bezinteresownego trudu odwiedzania osób, uchylających się od płacenia, by wytłumaczyć im o co chodzi, by wyjaśnić, jeśli tego nie rozumieją. Zatrzaskiwano im drzwi przed nosem. Dlatego należy uchwalić sankcje. — Jakież to mają być sankcje?**

NAZWISKA OSÓB, UCHYLAJĄCYCH SIĘ OD PŁACENIA ŚWIADCZEŃ NA POMOC ZIMOWĄ BĘDĄ PODANE DO WIADOMOŚCI URZĘDÓW PAŃSTWOWYCH, KTÓRE UCZYNIĄ Z TEGO ODPOWIEDNI UŻYTEK W WYPADKU, GDY CI LUDZIE BĘDĄ WNOSILI JAKIEŚ STARANIA. PODANE BĘDĄ DO URZĘDÓW SKARBOWYCH I UBEZPIECZALNI SPOŁECZNEJ — NIE BĘDZIE SIĘ IM ROZKŁADAŁO PODATKÓW NA RATY, BĘDZIE SIĘ EGZEKWOWAŁO NALEŻNOŚCI Z CAŁĄ SUROWOŚCIĄ PRAWA, W PKO, KKO, BANKACH NIE BĘDĄ ONI KORZYSTALI Z KREDYTÓW I T. D.

W wyniku dyskusji zebrani jednogłośnie uchwalili rezolucję, wzywającą wszystkie organizacje, **by poparły wysiłki komitetu, a następnie upoważniającą komitet, by w stosunku do tych osób i firm, które okazały złą wolę w ważnej dla państwa i społeczeństwa akcji były zastosowane najostrzejsze środki represyjne, aż do bojkotu gospodarczego włącznie.**



Poezje Tuwima po węgiersku

W Budapeszcie ukazał się starannie wydany tom wierszy Juliana Tuwima „Siódma jesień" w przekładzie węgierskim Arpada Bardocza, nakładem Towarzystwa Węgierskiego im. Mickiewicza. Krytyka węgierska przyjęła poezje Tuwima z wielkim uznaniem.

W fotelu i za kulisami.

Małe szczęście Agnieszki

Komedia w 11 obrazach Wiktora Skutetzkyego. — Przekład Światopełka Karpińskiego i Jerzego Waldena

Premiera w Teatrze Polskim

„Straszny zamach samobójczy młodej dziewczyny!", „Uwiedziona służąca otruła się gazem świetlnym!"... Niewątpliwie autor „Małego szczęścia Agnieszki" zaczerpnął inwencji twórczej do swej sztuki z codziennej rubryki wydarzeń wielkomiejskich. Wszak za każdą kilkuwierszową wzmianką o samobójstwie kryje się jakieś głębokie rozczarowanie i zniechęcenie do życia, które w wyniku powoduje dramatyczny krok.

Młodziutka naiwna służąca Agnieszka została doprowadzona do takiego stanu psychicznego, iż wolała opuścić ten świat, odkręcając kurek od gazu, niż żyć bez pana Franciszka Schmidta. Treść sztuki Skutetzky'ego to właśnie opowieść sceniczna o tym, jak to Agnieszka dowiedziała się od pani Schicola, właścicielki sklepu spożywczego, że pan Schmidt kocha się w niej, jak następnie pani Schicola wyjaśniła swemu małżonkowi, że żaden Schmidt w rzeczywistości nie istnieje, lecz jest wytworem jej fantazji, jak mimo to Agnieszka odnalazła w szpitalu ten wyimaginowany twór zamiłowań plotkarskich pani Schicola w postaci młodego i przystojnego faceta o dość wyraźnej kryminalnej przeszłości, jak się oboje pokochali, jak mała Agnieszka spaliła się na ołtarzu miłości i t. d., i t. d., jak następnie usiłowała rozstać się z życiem, aby po szczęśliwym ocaleniu paść wreszcie w ramiona kochającego ją pana Franciszka Schmidta, który w międzyczasie zdążył otrzymać posadę i wejść na drogę cnoty...

Niewyszukana i prosta jest treść tej sztuki. Ale to właśnie stanowi jej specyficzny wdzięk. **Ten reportażowy, w formę jedenastu odsłon ujęty melodramat, chemicznie wyprany jest z wszelkich aspiracyj artystycznych i pretensyj literackich.** Autorowi chodziło wyłącznie o **stworzenie sztuki rozrywkowej** w szlachetniejszym stylu i celu swego dopiął przy pomocy najprostszych środków wyrazu, dając oklepaną fabułę, szablonowe postaci i ograne sytuacje. **To już wszystko gdzieś było!** Nawet motor akcji, fikcyjny bohater, przyoblekający się w realne kształty, od czasu „Dobrej wróżki" Molnara", nie jest pomysłem oryginalnym! A jednak te wyeksploatowane motywy sztuki, podane w lekkostrawnym sosie, przyrządzone z pikanterią przez wcale dobrego znawcę kuchni teatralnej — tworzą całość smaczną i przyjemną. „Szczęście Agnieszki" ma rubaszny humor, tanią lecz wzruszającą łezkę, frapującą akcję, plastycznie nakreślone typy. Jest to **unowocześniony melodramat z wszystkimi jego tradycyjnymi cechami,** oprócz jednej: **brak w nim szwarccharakterów.** Bohaterowie sztuki, łącznie z opryskliwą i czupurną panią Schicola, mają poczciwe złote serca i szlachetne dusze. To nie z nikczemnymi ludźmi walczy mała Agnieszka, lecz **z przeciwnościami losu, ze złośliwym przypadkiem,** z konsekwencjami kombinacyjnego talentu pani Schicola. **I ta atmosfera dobroci** tej pogodnej bajeczki dla ludzi mniej lub więcej dorosłych, bierze nas pogodną naiwnością **dobrego i żywego filmu amerykańskiego z klasycznym happy-endem.**

P. Wł. Krasnowiecki przygotował rzecz bardzo starannie. Wartkie tempo, trafnie postawione typy, troskliwe opracowanie i wyzyskanie szczegółów złożyły się na całość udaną pod każdym względem.

Rola pani Schicola w wykonaniu **p. Chojnackiej** była niewątpliwie najlepszą w tegorocznym sezonie artystki. Grała ją z niezwykle groteskowym zacięciem, **ciepłym humorem,** kapitalną brawurą, prowokując publiczność do wybuchów śmiechu i zakłócania akcji przez ustawiczne oklaski. **P. Dywińska** grała Agnieszkę z temperamentem, wdziękiem i humorem dając swej melodramatycznej bohaterce z romansu zeszytowego szlachetne akcenty.

Główną rolę męską odtworzył bez zarzutu **p. Korwin.** Jego prostota i szczerość zasługują na pochwałę. **P. Mroziński** dał, jako pan Schicola, jedną z tych swoich karykatur scenicznych, w których tak celuje. Zbierał też gęsto oklaski przy otwartej scenie.

Znakomita artystka **p. Dąbrowska** grała w tej sztuce tylko jeden drobny epizod. Ale jak gra! Ta króciutka scena w błahej sztuce jest istnym majstersztykiem aktorskim!...

Z reszty wykonawców należy wymienić panie **Żeromską, Połomską i Gersonównę,** oraz **p. Gurynowicza.**

Szata dekoracyjna **p. K. Mackiewicza** zasługuje na słowa rzetelnego uznania.

Podkreślić także trzeba dobry przekład sztuki. **Pp. Światopełk-Karpiński i Walden** b. udatnie oddali smaczki dialogu, transponując dowcipnie gwarę wiedeńską na nadwiślańską.

W. POLAK.

Jutro odbędzie się rozprawa publiczna

w sprawie warunków pracy w przemyśle budowlanym.—Ogólnopolski zjazd włókniarzy, zrzeszonych w ZPZZ

Dziś wracają z sesji rady generalnej międzynarodówki włókienniczej która odbyła się w Pradze czeskiej, przedstawiciele klasowego związku włókniarzy b. posłowie Szczerkowski i Zerbe. Na sesji rady generalnej omawiano sprawę **wszczęcia akcji we wszystkich krajach Europy za wprowadzeniem 40-godzinnego tygodnia pracy do przemysłu włókienniczego.**

Szczegółowe sprawozdanie z sesji wygłoszone będzie przez delegatów na posiedzeniu komitetu wykonawczego klasowego związku włókniarzy w dniu 17 b.m.

*

Referat karny inspekcji pracy rozpoznawał wczoraj sprawy przemysłowców, oskarżonych o **niehonorowanie orzeczenia nadzwyczajnej komisji rozjemczej** w przemyśle włókienniczym na prowincji.

H. Grinbaum, z Ozorkowa, za obniżanie stawek płac robotników ukarany został grzywną w sumie 100 zł., E. Jeleń, ze Zduńskiej Woli za to samo przekroczenie ukarany został grzywną w kwocie 150 zł. C. Lejb, ze Zduńskiej Woli i Alfred Kondrat ze Zduńskiej Woli, również za takie samo przekroczenie ukarani zostali grzywnami, Lejb — 100 zł. i Konrad — 400 zł.

★

Do Pabianic wyjechał **obwodowy inspektor pracy inż. Szumski,** celem zorganizowania samodzielnego obwodu inspekcji pracy w Pabianicach dla powiatów łaskiego, Wieluńskiego i sieradzkiego. Inspektorat pracy uruchmiony ma być jeszcze w ciągu bieżącego miesiąca. Równocześnie insp. Szumski przeprowadził lustrację fabryk w Pabianicach.

★

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się w Łodzi **ogólnopolski zjazd włókniarzy,** zrzeszonych w ZPZZ. Na zjazd przybywają z Warszawy członkowie wydziału wykonawczego, senator Wojtek-Malinowski, Smiech i Władysław Długosz. Na zjeździe będzie omówiona m. in. sprawa orzeczenia w przemyśle włókienniczym, które wygasa w przyszłym miesiącu.

Jutro odbędzie się w inspekcji pracy **rozprawa publiczna w sprawie warunków pracy dla przemysłu budowlanego.** W rozprawie wezmą udział członkowie nadzwyczajnej komisji rozjemczej nacz. Wróblewski, nacz. inż. Bajkiewicz i sędzia Kasiński, ławnicy z ramienia obu zainteresowanych stron oraz rzecznicy obu stron.

★

Wczoraj odbyła się pod przewodnictwem insp. inż. Skusiewicza **konferencja w sprawie umowy zbiorowej dla przemysłu gumowego,** produkującego wyroby techniczne. Na konferencję przybyli przedstawiciele 9 firm, m. in. Schweikert, Gentleman, Satelit, Ferrogumit i t.d.

Warunki układu dla większych firm będą ostatecznie uzgodnione w sobotę, poczym rozpoczną się pertraktacje z firmami drobnymi. (i).

Rozbudowa schroniska w Roztoce

uzyskała poparcie łódzkich sfer gospodarczych

Jak się dowiadujemy, do powołanego przez Polskie Towarzystwo Tatrzańskie. Oddział w zgłosił już akces szereg zakładów przemysłowych oraz osób stojących na ich czele, składając jednocześnie odpowiednie subwencje na cele schroniska.

W ten sposób przemysł łódzki — z którego fundacji wybudowany zostanie również gmach Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego — składa dowód dużego zrozumienia potrzeb społecznych.

Wspomnieć tu należy, że podjęta przez Łódzki Oddział PTT rozbudowa schroniska w Roztoce jest nawiązaniem do tradycji materialnego popierania gospodarki schroniskowej w Tatrach, gdyż już kilkanaście lat temu z inicjatywy jednego z najwybitniejszych taterników polskich — łodzianina, Łódź zgromadziła dość poważne fundusze na cele schroniskowe, a potym przez szereg lat udzielała rzeczowych subwencji schronisku na Turbaczu.

Na podkreślenie zasługuje, iż wzamian za podjętą akcję inwestycyjna Łódzki Oddział PTT zostrzegł sobie ekwiwalent w postaci dwóch pokoi sypialnych w Roztoce, do których turyści - łodzianie zawsze będą mieli prawo pierwszeństwa.

Nasz reporter zanotował:

W mieszkaniu własnym przy ulicy Ciasnej Nr. 24 zatruli się nieświeżym mięsem małż. Wiktoria i Jan Borkowscy. Zatrutym udzielił doraźnej pomocy lekarz pogotowia ratunkowego i pozostawił ich w stanie b. osłabionym pod opieką rodziny. O wypadku powiadomiono policję.

* * *

W dniu wczorajszym przygnieciony został przez wóz na ulicy Pomorskiej Nr. 108, Kazimierz Grzelak, robotnik kanalizacyjny, zam. przy ulicy Obornickiej. Pogotowie ratunkowe, po opatrzeniu rannego, pozostawiło go na miejscu.

* * *

W zakładach przemysłowych L. Geyer przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 295 uległ atakowi epileptycznemu przy pracy 26-letni Kazimierz Koszarek, zam. przy ul. Przędzalnianej Nr. 95.

Koszarek, upadając na maszynę, odniósł rany twarzy i głowy. Robotnika przewieziono do domu

* * *

29-letni Teofil Wójtkiewicz, zam. przy ulicy Wołyńskiej Nr. 16, napadnięty został przez nieznanych osobników na ulicy Srebrzyńskiej, odnosząc rany głowy i szyi. Rannego przewieziono karetką pogotowia do domu. Za nożowcami wdrożono poszukiwania.

* * *

Na posesji przy ulicy Litowskiej Nr. 3 upadł w czasie zabawy z kolegami 8-letni Henryk Zabierka tak nieszczęśliwie, iż doznał obrażeń głowy i złamania przedramienia.

Sfałszowany list barona Fabre Lucy

przedmiotem rozprawy sądowej, która została odroczona do jutra

W październiku r. ub. ukazał się w dzienniku „Orędownik" list pisany rzekomo przez barona Fabre Lucy z Paryża, w którym autor informuje redakcję wspomnianego dziennika, iż nigdy nie udzielał wywiadu Jerzemu Halamskiemu i że wywiad taki, zamieszczony w innym piśmie łódzkim przez Halamskiego — został sfałszowany. Ponadto Fabre Luce piętnował w owym liście Halemskiego jako płatnego agenta Kominternu.

List ów okazał się falsyfikatem, co potem stwierdził sam Fabre Luce.

Na tej podstawie, oraz czując się dotknięty insynuacjami dziennika poznańskiego, Halamski wystąpił przeciwko redaktorowi odpowiedzialnemu „Orędownika" ze skargą.

Wczoraj sprawa ta znalazła się na wokandzie sądu okręgowego. Rozprawie przewodniczył sędzia Wiśniewski. Oskarżenie prywatne wnosił adw. Loos. Bronił adw. Kowalski.

Z powodu choroby oskarżonego Maciąga sąd sprawę odroczył do jutra. (l)

Kradli mostki z nad ścieków

Sąd skazał ich na karę więzienia od 2 lat do 6 miesięcy

W sądzie grodzkim rozpatrywana była wczoraj już nie pierwsza sprawa przeciwko złodziejom mostków żelaznych nad ściekami. Jedna szajka została już przez policję zlikwidowana dawniej i osądzona, wczoraj odpowiadało czterech członków drugiej szajki oraz skupujący od nich łup paser.

W dniu 18 stycznia obserwujący tę dzielnicę wywiadowcy zauważyli nad ranem przy zbiegu ulic Andrzeja i Wólczańskiej **wóz ze śmieciami, który z trudem ciągnął dość silny koń.** Ładunek poddano rewizji i pod pokładem śmieci **znaleziono kilkadziesiąt płyt żelaznych z nad ścieków z przed kilkunastu domów przy ulicach Legionów, Gdańskiej, Wólczańskiej, Pogonowskiego, Lipowej** i t. d.

Edmund Hagen skazany został na 2 lata więzienia, Franciszek Łuczak — na rok, Stanisław Bloch, Alfred Hagen i Henoch Majerowicz — po 6 miesięcy więzienia. (l)

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR POLSKI.

Dziś, w czwartek, z powodu Żałoby Narodowej przedstawienie zawieszone.

Jutro, w piątek, o godz. 8.30 wiecz. sztuka Pagnola „Fanny" w reżyserii Z. Biesiadeckiego i w wybornym wykonaniu: Ludwiżanki, Kossowskiej, Dunajewskiej, Winawera, Hańczy, Leszczyńskiego, Pągowskiego, Plucińskiego, Biesiadeckiego i innych.

W sobotę o godz. 4-ej po poł. arcydzieło Fredry „Gwałtu co się dzieje" w abonamencie szkolnym.

W sobotę o godz. 8.30 wieczorem komedia Skutetzky'ego „Małe szczęście Agnieszki".

TEATR KAMERALNY. WYSTĘPY TEATRU HABIMA.

Dziś, w czwartek, z powodu Żałoby Narodowej przedstawienie zawieszone.

W piątek o godz. 9-ej wiecz. podwóny program: poemat dramatyczny Dawida Pińskiego „Żyd wieczny tułacz" oraz anegdota sceniczna Bialika „Krótki piątek".

W sobotę o godz. 4-ej po poł. „Dybuk" Ańskiego w reżyserii Wachtangoffa, a wiecz. o godzinie 8.30 „Żyd wieczny tułacz" i „Krótki piątek".

„KOT W BUTACH" ODMŁADZA NA WESOŁO.

(Al. Kościuszki 57).

Przedstawienie p. t. „O straszliwym smoku" w sobotę o godz. 20.30 — tylko dla dorosłych. Ze względów pedagogicznych ważne dla PP. Nauczycieli, Wychowawców i tych wszystkich których interesuje dziecko.

Bilety do nabycia w przedsprzedaży w „Ziemiańskiej" od godz. 12—14 i 17—19. W sobotę w kasie teatru Al. Kościuszki 57 od godz. 3-ej po poł.

TEATR „NOWOŚCI" w FILHARMONII.

Jutro w piątek, dnia 13 bm. odbedzie się w Filharmonii premiera warszawskiego Teatru „Nowości" pod kier. M. Windera z udziałem ulubieńców łódzkiej publiczności Sz. Dżigana i I. Szumachera. Dana będzie wielka rewia humoru, sentymentalnej piosenki kapitalnych skeczy, przezabawnych monologów i ciętej satyry p. t. „Hot Di Welt a Idele". Bilety już sprzedaje kasa Filharmonii.

M. KUSEWICKI W FILHARMONII.

Jutro w piątek, dnia 13 bm. o godz. 7 wiecz. oraz w sobotę, dnia 14 bm. o godz. 9,30 rano uroczyste modły odprawi w sali Filharmonii Nadkantor Warszawskiej Wielkiej Synagogi M. Kusewicki przy współudziale wielkiego chóru pod dyr. I. Zaksa. Bilety do nabycia w kasie Filharmonii.

ODCZYT PROF. DR W. WITANOWSKIEGO W ŁODZI

W najbliższą sobotę, dnia 14 bm o godz. 20 w lokalu własnym staraniem Sekcii Naukowej Łódzkiego Oddziału Polskiego Powszechnego Towarzystwa Farmaceutycznego (Stowarzyszenie Aptekarzy) Łódź, Piotrkowska 120, front, 2 piętro, odbędzie się odczyt prof. dra W. Witanowskiego z Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego w Warszawie na temat „Z zagadnień fizjologji nerwów". Odczyt będzie bogato ilustrowany przezroczami.

PROFESOR MICHAŁOWICZ W ŁODZI

Znany działacz społeczny, założyciel Klubu Demokratycznego w Warszawie, wybitny uczony, profesor Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego w Warszawie, prof. dr Mieczysław Michałowicz w dniu 22 maja o godz. 12-ej w południe w sali Stow. Śpiewaczego, ul. 11-go Listopada 21, wygłosi przemówienie na temat: „Sumienie obywatelskie".

Z POLSKIEGO TOWARZYSTWA KRAJOZNAWCZEGO.

W niedzielę, dnia 15 maja br. odbedzie się wycieczka: Nowosolna — Mileszki. Na trasie malownicze krajobrazy krawędzi wyżyny łódzkiej, średniowieczna wieś Mileszki ze starym modrzewiowym kościółkiem.

Punkt zborny na krańcowym przystanku linii tramwajowej Nr. 4 (róg Pomorskiej i Morskiej) o godz. 9-ej. Powrót autobusem z Nowosolnej. Koszt wycieczki zł. 1.

Zapisy przyjmuje sekretariat Towarzystwa w piątek dnia 13 maja w godzinach od 18—20 (Al. Kościuszki 17).

Zboczony fantasta-kłamał i kradł

Podawał się za hrabiego, dziedzica wielkiego majątku, oszukiwał i okłamywał wszystkich dokoła. — Sąd skazał „utalentowanego" młodzieńca na 6 miesięcy więzienia oraz umieszczenie w domu zdrowia dla obserwacji

Młody człowiek — Bolesław Paulus, który wczoraj odpowiadał przed sądem okręgowym, ma kruczo-czarne, pięknie ondulujące się włosy, oczy w czarnej oprawie, osadzone głęboko i o t. zw. „przepastnym" wejrzeniu, nos grecki niemal, a czarny zarost, okalający po mickiewiczowsku policzki i szyję, — tworzy całość wysoce interesującą i niewątpliwie dla płci pięknej bardzo atrakcyjną.

A jednak.... Właśnie, jak prawie z pierwszych słów oskarżonego wynika— te wszystkie uroki leżały u oskarżonego odłogiem, bo właśnie **pod względem płci odmiennej był i jest Paulus zupełnie obojętny.**

Trzeba na to jakiegoś Freuda, by stwierdzić, czy te nienormalne skłonności były praźródłem innych zwyrodniałości młodego człowieka, czy też początkiem wszystkiego jest jakiś uraz, polegający na

CHOROBLIWEJ MANII KŁAMANIA I DROGĄ KŁAMSTWA IMPONOWANIA OTOCZENIU —

faktem jest, że Bolesław Paulus jest typem nienormalnym pod wielu względami. Z jego homoseksualizmem, namiętnością do imponowania i **„pragnieniem odbierania hołdu i czci"** — jak się sam wyraził — może byłby z niego jeden z tych młodszych wodzów, którzy zostali sprzątnięci w nocy na 30 czerwca pod Monachium...

Akt oskarżenia zarzuca 23-letniemu Paulusowi **fałsz dokumentu, kradzież i posługiwanie się fałszywym dokumentem.**

Fantasta i zboczeniec

Paulus urodził się w Poznaniu z nieznanego ojca. Oskarżony twierdzi, że

jego ojciec był hrabią.

Że nie był zwykłym chłopkiem małopolskim — to z powierzchowności jego syna widać w każdym razie. Matka, właścicielka małej kawiarenki, chciała, by został kupcem i oddała go do szkoły kupieckiej w Śremie. Chłopak uczył się dobrze. Ale matka zauważyła, gdy przyjeżdżał na wakacje, że **kłamie,** wynosi z domu różne rzeczy i sprzedaje; ponadto **uciekał często na noce całe.**

Ze szkoły poczęły nadchodzić złe wiadomości nie o postępach, ale o sprawowaniu się chłopca. Matka oddała go wobec tego **do szkoły rzemiosł O.O. Salezjanów w Łodzi.** Ale i stamtąd musiała go zabrać. Począł zdradzać

DZIWNE SKŁONNOŚCI SEKSUALNE.

W Łodzi, w szkole, poznał i zaprzyjaźnił się Paulus z Eugeniuszem Owsikiem. W grudniu 1936 r. napisał oskarżony do Owsika list i uprzedził go, że przyjedzie doń z wizytą.

W stosunku do owego Owsika i jego matki roztoczył oskarżony największe skarby ze swej zdolności kłamania i fantazjowania. Już w liście napisał, że

jego matka wyszła ostatnio za „hrabiego"... Radziwiłła,

że on ma zostać adoptowany przez swego ojczyma hrabiego Janusza, aż szefa jakiegoś protokułu dyplomatycznego.

U Owsików został przyjęty oskarżony jak najlepiej. Mieszkał cały miesiąc,

JADŁ, PIŁ, KŁAMAŁ I KRADŁ.

Majstrował przy szufladzie, gdzie miała Owsikowa, właścicielka sklepu, trochę pieniędzy, a gdy gospodyni zauważyła że zamek jest naruszony, proponował jej że jej zmontuje specjalny sygnalizator elektryczny. Gdy przyszło wezwanie o płacenie podatków — wziął wszystkie papiery do siebie i podjął się załatwić rzecz z miejsca, bo „prezes izby skarbowej jest kolegą jego ojca, hrabiego"...

Przez czas pobytu u Owsików kilkakrotnie telefonował: to ów **„hrabia" Radziwiłł, to jakaś hrabina babka, to sama matka hrabina Januszowa...** Wszyscy zpewniali, że pieniądze dla młodego człowieka są w drodze i dziękowali **Owsikom za to, że go goszczą.**

Po blisko miesięcznym pobycie u Owsików Paulus wyjechał. Stwierdzili wtedy jego gospodarze, że **zabrał 5 rubli złotych, że pożyczył drobnymi i nie oddał około 40 złotych i że nawet sobie przywłaszczył złotą koronę na ząb.**

Oparł się w Krakowie, zatrzymał się w pensjonacie Zofii Filipkiewiczowej i tam już zameldował się i wylegitymował jako **hrabia Bolesław Paulus,** i zaczął znów historie z telefonami. Młody człowiek umiał tak zmieniać głos, że **potrafił mówić przez telefon to jako ów rzekomy hrabia jego ojczym, to jako stara, to jako młoda kobieta.** Gdy pieniądze nie przychodziły, a rachunek za utrzymanie wzrastał —

Filipkiewiczowa złożyła zameldowanie w policji.

Paulus został zatrzymany. Znaleziono przy nim papiery wzięte od Owsikowej w sprawie podatków, legitymację, zabraną jakiemuś znajomemu koledze i przerobioną na nazwisko hrabiego Paulusa, i wtedy władze dotarły do Owsikowej, która złożyła zameldowanie o tym, jak sobie u niej poczynał oskarżony.

Bajka o sobie

Paulus nie czyni wrażenia chorego na umyśle, lub choćby nawet zlekka nie poczytalnego. **Opowiada z logiką i dokładnością, jak to jego ambicją było zawsze by mu „oddawano hołd i by go czczono" i opowiada o swym zboczeniu.**

Już w dziesiątym roku życia **miał skłonność do tej samej płci. Był pięć razy w zakładzie dla chorych psychicznie. Biegli mówili, że „jego homoseksualizm jest dziedziczny".** (W jaki sposób ten „dziedzic" bezdzietnego chyba ojca przyszedł na świat — tegośmy się nie dowiedzieli). Przed kilku laty miał się oskarżony dowiedzieć, że jest **nieślubnym synem hrabiego.** Postanowił to zadokumentować w swych dowodach osobistych. Opowiadał dalej sądowi, **że chciał zapisać rzekomy majątek po rzekomym ojcu Owsikom. Przedstawił im spis akcyj, jakie mu ojciec—hrabia zostawił. Spis ten sporządził na druczku, jaki każdy dostać może w Banku Polskim przy zmianie pieniędzy. Opowiadał Owsikom, że im majątek zapisze i dom wystawi....**

Poszkodowani w sprawie cytowali jeszcze dalej wyczyny młodego fantasty, do Owsików nadeszła depesza z Poznania, że ojciec—hrabia na polowaniu miał wypadek i dlatego pieniądze nie przychodzą... Znacznie później dopiero spostrzegli Owsikowie, **że depesza była nadana z Łodzi przez samego Paulusa!..**

Sąd uznał ograniczenie poczytalności Paulusa i skazał go na 6 miesięcy więzienia, orzekając aresztowanie go na sali i umieszczenie w odmu zdrowia dla obserwacji. Gdyby okazał się Paulus zupełnie chorym na umyśle — kary tej nie potrzebowałby odcierpieć.

Rozprawie przewodniczył sędzia Merson. Oskarżał prok. Kawecki. (gl)

Ciekawy pomysł: wystawa 1944 w Sandomierzu!

Następna PWK powinna zobrazować rezultat wysiłku całego kraju. — Nie Warszawa, lecz COP jest ośrodkiem powszechnego zainteresowania

W najbliższym czasie ma zostać rozstrzygnięta kwestia, **w którym mieście Polski odbędzie się w r. 1944 Powszechna Wystawa Krajowa.** Społeczeństwo na ogół interesuje się tym w minimalnym stopniu. Dyskusja na ten temat toczy się przeważnie między zainteresowanymi władzami miejskimi.

Wszystko przemawia za tym, że **zwycięży Warszawa.** Należy się jej to jako stolicy, jako największemu w Polsce miastu, posiadającemu najlepsze dojazdy kolejowe, drogowe i wodne, najbogatszemu, o największej ilości hoteli itd. Argumenty poważne. Możnaby jednak znaleźć również sporo argumentów przeciw.

Wystawa 1944 r. ma być **przeglądem rezultatów naszej energii narodowej od czasu niepodległości.** Mamy się pochwalić przed światem, cośmy zrobili — gospodarze na własnej ziemi, równocześnie zaś nabrać otuchy, że przy dalszej pracy i energii nie ma przeszkód w naszym rozwoju.

Jeśli to ma być celem przyszłej wystawy, to mimowoli staje nam przed oczyma C.O.P.! Centralny Okręg Przemysłowy ma być świadectwem doskonałości rezultatów naszych świadomych działań.

Wystawa w Sandomierzu posiada wszelkie możliwości realizacji, a argumenty, przemawiające za nią, są bardzo silne.

Obliczono, że wysiłek finansowy wystawy w Warszawie pociągnąłby za sobą **kwotę około 300 milionów złotych,** z czego zaledwie jedna czwarta miałaby jako takie znaczenie dla rozwoju stolicy, leżącej na prawym brzegu Wisły. Reszta byłaby wydatkiem na prowizoria. Jest to zupełnie zrozumiałe i taki sam był los pieniędzy, wydanych na wszystkie wielkie wystawy: **buduje się, aby burzyć.**

Inaczej byłoby z wystawą na pustych polach ziemi sandomierskiej. Każda budowla, każda droga, każdy most — byłby tworzony z myślą o przyszłości. — Tylko wewnętrzne ich urządzenie lub zastosowanie byłyby prowizoryczne. Po ukończeniu wystawy **pałace przemysłowe i hotele możnaby przerobić na szkoły, szpitale, fabryki, koszary, kolejki zabawowe, na fabryczne itd. itd.** Jakież ogromne możliwości dla twórczych wysiłków naszych urbanistów, architektów, konstruktorów!

Drogi i koleje, porty i lotniska, które tak, czy owak muszą być wybudowane, mogą być ukończone na r. 1944. Zresztą inicjatywa twórcza młodych sił na nowym, dziewiczym terenie, nieskrępowana koniecznymi więzami biurokratyzmu naszych starych władz komunalnych, przełamać może wszystke przeszkody.

W Warszawie wystawę będzie budować Warszawa, w Sandomierzu — cała Polska przy najbardziej natężonym szlachetnym współzawodnictwie. Do Sandomierza bliżej jest ze Lwowa, Lublina, Krakowa, Katowic i Poznania. Nie o wiele dalej z Wilna i Gdyni.

I jeszcze jedno: piękno krajobrazu sandomierskiej ziemi nie do porównania ze smutnymi okolicami Warszawy, która zresztą i tak, jako stolica, ma zapewnioną drogę najlepszego rozwoju.

J. K.

Łódź wypowiada się za Warszawą

Gdzie się ma odbyć Powszechna Wystawa Krajowa w r. 1944

Jak wiadomo, rada ministrów uchwałą z dnia 16 lutego r. b. postanowiła urządzić w roku 1944 powszechną wystawę polską z okazji przypadającej w roku 1943, 25-letniej rocznicy odzyskania niepodległości.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu, które ma się wypowiedzieć w sprawie miejsca powyższej wystawy, zwróciło się do samorządów gospodarczych o zaopiniowanie tej kwestii.

Z kolei rady naczelne warszawskich organizacyj kupieckich zwróciły się ostatnio do organizacyj łódzkich z prośbą o nadesłanie swoich uwag w powyższej sprawie.

Łódzkie organizacje kupieckie wypowiedziały się podobnie jak i organizacje warszawskie za urządzeniem powszechnej wystawy krajowej w Warszawie.

Za urządzeniem powszechnej wystawy polskiej w Warszawie, zdaniem kupiectwa łódzkiego, przemawiają następujące najważniejsze argumenty: a) łatwość i taniość transportów do Warszawy, b) stałe tereny wystawowe o powierzchni największej wśród wszystkich miast w Polsce. (y)

Bank odpowiedzialny za dyrektora

Echa defraudacji S. Mendelsona przed sądem

Donosiliśmy już o powództwie, z jakim wystąpił przeciwko zarządowi Spółdzielczego Banku Handlowo-Przemysłowego kupiec zgierski Henoch Kliger. Bank ów był w swoim czasie kierowany przez S. Mendelsona, który — jak pamiętamy — zbiegł, po dokonaniu poważnych defraudacyj. Kliger powierzył Mendelsonowi, jako dyrektorowi banku papiery wartościowe na sumę 2000 dolarów, celem sprzedaży na giełdzie. **Mendelson papiery te przywłaszczył sobie.** W tych warunkach Kliger wystąpił do sądu o zwrot tej sumy.

Wczoraj w sprawie tej zapadł wyrok sądu okręgowego, wydziału cywilnego, Przewodniczący sędzia Superson podzielił wywody rzecznika powoda, iż **Mendelson działał w danym wypadku nie jako osoba prywatna, ale jako dyrektor banku, i uznając odpowiedzialność banku — sumę tę od tej instytucji na rzecz Kligera zasądził.** (l)

POŚWIĘCENIE SZTANDARU POW.

W dniu 22 b. m. w Pabjanicach odbędzie się uroczyste poświęcenie nowego sztandaru organizacji POW. Uroczystość ta połączona będzie z wręczeniem karabinu maszynowego przedstawicielom wojska. Karabin zakupiony został ze składek uczniowskich gimnazjum im. Śniadeckiego.

OFIARA, złożona w Admin. Republiki na F. O. N. zł. 5.— bezimiennie.

Nieście pomoc najbiedniejszym

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA" z dnia 12 maja 1938 r.

Własność prywatna

Z zainteresowaniem — po części może i ze zdziwieniem — przyjęły niektóre koła opinii publicznej w świecie nowe określenie istoty własności prywatnej, sformułowane w uzasadnieniu niemieckich aktów prawodawczych, przewidujących wywłaszczenie mienia „niearyjskiego".

Interesuje nas tutaj owo sformułowanie pojęć w oderwaniu od okazji, przy której nastąpiło.

„Własność, jako funkcja społeczna. Własność, jako zlecone przez społeczeństwo — czasowo i warunkowo — korzystanie z dóbr". Ani się spostrzeżono, dokąd się zaszło. Ani się spostrzega — jakie są konsekwencje.

Oczywista formułki prawne nie odzwierciadlają bez reszty stanu danego układu gospodarczego. Bez wątpienia jednak istnieje tendencja współzależności między nimi. Przyjrzyjmy się tedy paru „formułkom" o własności.

Kodeks cywilny Napoleona, idealnie przesiąknięty zasadami wolności gospodarczej, w artykule 544, w naszej dzielnicy jeszcze obowiązujący, głosi:

„Własność jest to prawo używania rzeczy i rozporządzania nimi w sposób najbardziej nieograniczony, byleby nie czyniono z nich użytku przez ustawy lub urządzenia zabronionego".

Warunek nie czynienia „użytku zabronionego" ginie niejako w cieniu proklamacji „najbardziej nieograniczonego" prawa używania i rozporządzania.

Przerzućmy się do antytezy... kodeksu cywilnego sowieckiego.

„Właścicielowi — głosi jego artykuł 58 — przysługuje prawo posiadania, używania i rozporządzania majątkiem w granicach, ustanowionych przez ustawę".

Daleko tu już oczywiście od „najbardziej nieograniczonego" korzystania; przede wszystkim jednak poprzedzające ten przepis artykuły w sposób restrykcyjny opisują — co wogóle może być własnością prywatną.

Niemcy jeszcze nie sformułowały w tekście prawnym swej doktryny społeczno-gospodarczej, o ile chodzi o własność. Ale „okazyjne" sformułowania — jak to, o którym mówimy na wstępie — pozwalają światu na zorientowanie się, której z obu antytez są bliższe. Nowe pojęcia i ich sformułowania są dopiero wykuwane. Zacytujmy o nich z ostatniego, 4-go, zeszytu „Palestry" sprawozdanie z oficjalnego „Zeitschrift der Akademie für deutsches Recht":

„W związku z ogólnym przeobrażeniem porządku społecznego Niemiec, wykazuje prof. Dölle z Bonn, że należy z gruntu zmienić podstawy dotychczasowego niemieckiego prawa własności.... Niemcy totalne nie mogą się posługiwać kodeksem państwa liberalnego XIX-go stulecia. Prawo własności winno chronić przede wszystkim interes i dobro ogółu, a dopiero na tej zasadzie będzie również i jednostka korzystała z opieki prawa. Klasyczne pojęcie własności jest nie tylko przestarzałe i nieaktualne, ale poprostu sprzeczne z naczelnymi zasadami i celami obecnego ustroju Niemiec".

Gdy oczyścimy problem od nalotu zgiełkliwej propagandy — linie przenikania i recepcji myśli społeczno-gospodarczej stają się jasne.

Na zakończenie wskażmy miejsce, w którym my się znajdujemy. Również polska definicja własności jest w tej chwili w fazie tworzenia. Artykuł 20 projektu prawa rzeczowego Komisji Kodyfikacyjnej, niedawno ogłoszonego, mającego wszelkie szanse zyskania niebawem mocy prawa głosi:

„Właściciel korzysta z rzeczy i rozporządza nią swobodnie w granicach prawa obowiązującego".

Pojęcie własności sformułowane jest zapewne elektycznie, ale wyraźny akcent na słowie „swobodnie" wytycza mu miejsce łatwo dostrzegalne.

Dr. A. Z.

Długi zagraniczne banków polskich

Znaczny spadek zobowiązań instytucyj kredytowych

W roku 1937 zaznaczył się dość znaczny spadek długów zagranicznych polskich instytucyj kredytowych. Ogólna suma zobowiązań spadła w ciagu roku o 30.8 mil. zł. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego bowiem ogólny stan zobowiązań zagranicznych wszystkich polskich instytucyj kredytu krótkoterminowego, t. j. Banku Gospodarstwa Krajowego, Państwowego Banku Rolnego, banków komunalnych, prywatnych, domów bankowych i ważniejszych spółdzielni kredytowych, wynosił na dzień 31 grudnia 1937 r. 187.667 tys. zł. wobec 218.481 tys. zł. na 31 grudnia 1936 r.

W wyższym jeszcze stopniu zadłużenie spadło w stosunku do stanu z dnia 31 grudnia 1935 r. (276.313 tys. zł.), a mianowicie o 88.7 mil. zł.

Z ogólnej sumy zobowiązań, płatnych na koniec r. 1937, w kwocie 187.667 tys. zł., przypada na płatne natychmiast 94.794 tys. zł., płatne za wypowiedzeniem 30.096 tys. (do 3-ch miesięcy), płatne za wypowiedzeniem ponad 3 miesiące — 62.777 tys. zł.

Największym wierzycielem banków polskich w dniu 31 grudnia 1937 r. były Niemcy z kwotą 44.1 mil. zł. Drugie miejsce przypada Francji (37.4 mil. zł.), trzecie Anglii (36 mil.), czwarte zajmuje Gdańsk (15.1 mil. zł.), piąte Włochy (14.4 mil.), szóste Szwajcaria (10.3 mil. zł.), a następnie idą kolejno Holandia, Stany Zjednoczone A. P., Austria, Czechosłowacja, Szwecja, Belgia, Z.S.R.R.

Ogólna suma należności zagranicznych wspomnianych wyżej instytucyj kredytu krótkoterminowego wynosiła na dzień 31. XII. 1937 r. 75.923 tys. zł., wobec 79.429 tys. zł. na 31. XII. 1936 r. i 89.742 tys. zł. na 31. XII. 1935 r. Spadek należności w stosunku do stanu z końca roku 1936 wynosi więc 3.5 mil. zł. a w stosunku do stanu z końca 1935 r.— 13.8 mil. zł.

Na pierwszym miejscu wśród dłużników banków polskich figurują Niemcy z kwotą 18 mil. zł., na drugim miejscu Anglia (17.1 mil. zł.), na trzecim Gdańsk (11.7 mil. zł.), na czwartym Stany Zjednoczone A. P. (11.2 mil. zł.), na piątym Francja (3.4 mil. zł.), następnie idą Austria, Czechosłowacja, Szwajcaria, Holandia, Szwecja, Belgia, Włochy, Z. S. R. R.

Zmiana prawa patentowego

Projekt związku izb przemysłowo-handlowych

Związek Izb Przemysłowo-Handlowych, jako naczelna reprezentacja samorządu gospodarczego wystąpił do Ministerstwa Przemysłu i Handlu z **projektem normalizacji naszego prawa patentowego,** wysuwając postulaty podyktowane potrzebami życia gospodarczego.

W związku z powyższym dowiadujemy się, iż zbadanie dezyderatów samorządu gospodarczego **zostało powierzone p. dyr. Kandlowi,** dotychczasowemu dyrektorowi departamentu przemysłowego Min. Przem. i Handlu, który w najbliższym czasie przygotuje opinię dla władz i ustali zmiany, jakie zostaną zaprowadzone do naszego prawa patentowego.

Dotychczas **zostały już zakończone prace nad patentami,** a obecnie w opracowaniu jest dział znaków patentowych, który zakończony będzie w przyszłym tygodniu.

W drugiej połowie maja r. b. należy spodziewać się **ukazania komunikatu w sprawie sposobu załatwienia postulatów naszego samorządu gospodarczego.**

Układ z wierzycielami firmy L. Geyer s. a.

został zawarty w dniu wczorajszym.—Zatwierdzenie układu przez sąd ma nastąpić w dniach najbliższych

W dniu wczorajszym odbyło się zebranie wierzycieli firmy „Ludwik Geyer Zakłady Przemysłu Bawełnianego Sp. Akc." w sprawie zawarcia układu.

Firma „Ludwik Geyer" zaproponowała wierzycielom spłatę ich należności w wysokości 15 proc. — bez procentów i kosztów w ciągu trzech lat w sześciu ratach półrocznych, przy czym pierwszą ratę zobowiązała się uregulować w rok po uprawomocnieniu się postanowienia Sądu zatwierdzającego układ.

Za układem powyższym wypowiedziało się 90 proc. głosujących wierzycieli, reprezentujących 91 proc. wierzytelności, wobec czego sędzia komisarz uznał układ za zawarty i przedstawił go sądowi do zatwierdzenia.

Nadmienić należy, iż akcjonariusze gwarantują osobiście wykonanie powyższych warunków układu.

Sprawa zatwierdzenia układu przez sąd znajdzie się na najbliższej sesji sądowej. Reprezentowali firmę „L. Geyer" na zebraniu adwokaci dr. Henryk Felix i adw. Hilary Stückgold.

Likwidację zw. izb rzemieślniczych

proponują izby przemysłowo-handlowe

Wielkie zmiany w prawie przemysłowym projektowane są na terenie Związku Izb Przemysłowo-Handlowych.

Zmierzać one mają przede wszystkim do **rozszerzenia zakresu działania zrzeszeń przemysłowych.**

Projekt zmian, opracowany przez specjalną podkomisję Związku Izb P.-H. przewiduje też upodobnienie organizacji cechów do organizacji **innych zrzeszeń** przemysłowych.

Izby Rzemieślnicze miałyby zmienić swoją strukturę. Organizację ich opartoby całkowicie na tych właśnie cechach-zrzeszeniach.

Wielkie poruszenie w kołach rzemieślniczych wywołał fakt, iż **projekt nie przewiduje istnienia Związku Izb Rzemieślniczych,** jako odrębnej nadrzędnej jednostki samorządu rzemieślniczegoo obk Związków: izb rolniczych i przemysłowo-handlowych.

Projekt przewiduje poza tym ścisłe rozgraniczenie między zasięgiem działania izb przem.-handlowych i rzemieślniczych. Zostanie on jeszcze raz szczegółowo rozpatrzony przez wszystkie izby przemysłowo-handlowe, a następnie przedłożony Ministerstwu Przemysłu i Handlu.

Jest on odpowiedzią na opracowany w ub. roku w Min. Przemysłu i Handlu **projekt zmiany prawa przemysłowego,** który spotkał się z negatywną opinią izb przem.-handl. Zmierzał on wtedy raczej ku rozszerzeniu zakresu działania izb rzemieślniczych.

Jak pracuje przemysł bielski

Materiały wełniane stanowią największą pozycję w eksporcie

Bielsko, 11 maja.

Na podstawie statystyki Związku Eksporterów Przemysłu Włókienniczego w Bielsku, wywiozły w kwietniu b.r. **fabryki włókiennicze okręgu bielskiego ogółem 76.943 kg. gotowych wyrobów, wartości zł. 368.731.**

Największą pozycję w eksporcie tworzą **materiały wełniane,** których wywieziono na zł. 134.431, następną co do wielkości pozycją jest eksport przędzy lnianej na zł. 128.186, dalej **stóżki i kapelusze** zł. 39.246, płótno żaglowe zł. 23.157, tkaniny bawełniane zł. 21.685, wyroby konopne zł. 12.803, odpadki lniane i konopne zł. 5.096, oraz tkaniny lniane zł. 4.127.

Eksport materiałów włókienniczych tut. okręgu za pierwsze cztery miesiące b.r. osiągnął **1.511.298 zł.** W tym okresie wywieziono materiałów wełnianych na ca 600.000 zł. przędzy lnianej zaś na ca 450.000 zł.

Ofiary przemysłu na FON

We wtorek, dnia 10 maja r. b., odbyło się pod przewodnictwem prezesa dr. F. Maciszewskiego III plenarne posiedzenie Łódzkiego Komitetu Przemysłowego Funduszu Obrony Narodowej. W toku szczegółowej dyskusji omówiono szereg problemów mających pośrednio wpływ na zakres i charakter działalności Komitetu. Postanowiono — nie zwlekając — wysłać indywidualnie pisma propagandowe do wszystkich członków organizacyj przemysłowych, reprezentowanych przez swych przedstawicieli w Komitecie na podstawie specjalnie przygotowanej księgi ofiarodawców.

Obecni na posiedzeniu: p. Kazimierz Markon, wiceprezes Związku Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskiem, p. Juliusz Milker, prezes łódzkiego oddziału Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych, oraz p. konsul Stefan Osser zadeklarowali w imieniu firm:

Przędzalnia Wełny Czesankowej Markus Kohn, Sp. Akc. zł. 20.000.

Sp. Akc. Budowy Transmisji, Maszyn i Odl. Żel. J. John zł. 10.000.

Przemysł Bawełniany Adam Osser, Sp. Akc. zł. 10.000.

na rzecz Funduszu Obrony narodowej, zaznaczając, że firmy nie powzięły jeszcze decyzji w sprawie przeznaczenia ofiarowanych kwot (bądź indywidualnego in natura, bądź też kolektywnego, określonego w przyszłości przez Komitet Przemysłowy F.O.N.).

Następne posiedzenie Komitetu odbędzie się po odbyciu przez prezydium konferencji z dowódcą Okręgu Korpusu gen. W. Thomee.

Wydawnictwo „REPUBLIKA"
Sp. z ogr. odp.
Administracja w Warszawie
ul. Wierzbowa 11, tel. 310-18

Giełda pieniężna

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była utrzymana, przy obrotach niedużych. Notowano: Amsterdam 294.40, Bruksela 89.35, Kopenhaga 117.85, Londyn 26.39 Nowy Jork5.30,75 Nowy Jork kabel 5.31, Paryż 14.86, Praga 18.47 Sztokholm 136.10, Zurych 121.20.

Bank Polski płacił za dolary amerykańskie 5.27, kanadyjskie 5.24, floreny holenderskie 293.40, franki francuskie 14.56, szwajcarskie 120.70, belgi belgijskie 89,10, funty angielskie 26.30, palestyńskie 25.95, guldeny gdańskie 99.75 korony czeskie 10, duńskie 117.30, norweskie 131.95, szwedzkie 135.45, liry włoskie 21.60, marki fińskie 11.25, marki niemieckie 99 niemieckie srebrne 110.

AKCJE — Na rynku akcyjnym tendencja była również utrzymana, przy większych obrotach akcjami Banku Polskiego. Notowano: Bank Polski 116.50, Węgiel 28.25, Lilpopy 75, Modrzejów 14.

PAPIERY PROCENTOWE — Dla papierów procentowych tendencja była nieco słabsza, przy obrotach małych. Notowano: 3 proc inwestycyjna I em. 81.75 seria 90.50. 4 rpoc dolarowa 41.40 — 41.25, 4 i pół proc wewnętrzna 65, 4 proc konsolidacyjna 68.50 — 68.75, drobne odcinki 68,25 — 68.50, 5 proc konwersyjna 70,75 70.50 — 70,75, 4 i pół proc ziemskie 64.50 — 64.75, 4 i pół proc. poznańskie seria L 63—62,75 5 proc Warszawy z r. 1933 72 — 71.25 — 71,50 5 proc Częstochowy z r. 1933 62 5 proc Łodzi z r. 1933 64.25.

W obrotach prywatnych: 3 proc państwowa renta ziemska 54, odcinki po 500 zł. 54.75, Rudzki 10.75, Starachowice 37.75 w zaofiarowaniu.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: dolarówka 42.00—41.50, poż. inwestycyjna I-sza em. 82.50—82.25, poż. inwestycyjna II-ga em. 83.00—82.75, poż. konsolidacyjna 68.75— 68.50, poż. wewnętrzna 65.25—65.00, poż. konwersyjna 70.50—70.25, Bank Polski 117.00—116.50. Tendencja utrzymana.

Z GIEŁDY ZBOŻOWEJ W ŁODZI.

Na wczorajszym zebraniu giełdy zbożowej notowano: żyto 21.50—22.00, pszenica 27.25—27.75, pszenica zbierana 27.00—27.25, mąki pszenne: 44.50—45.50, 40.50—41.50, 39.50—40.50, 33.50—34.50, 28.50—29.50, 26.00—27.0; mąka razowa 32.00—33.00, mąki żytnie: 31.75—32.25, 29.75—30.25, 20.75—21.75, mąka żytnia razowa 25.25—25.75, seradela 28.00—30.00, siemie lniane 51.00—52.00, makuch lniany 20.50—21.50, rzepak ozimy 56.50—58.50. Reszta notowań bez zmiany. Tendencja na żyto i pszenicę — ożywiona, na jęczmień, owies i mąki — spokojna.

Kursy porównawcze walorów

Warszawa, 11 maja.

Nazwa papieru	Dziś	Wczoraj	Przed mies.	Przed rokiem
3% Inw. I. em.	81.75	82.25	81.75	64.—
4½% Wewn.	65.—	65.25	64.75	
5% Konwers.	70.75	70.50	69.50	59.—
Dolarówka	41.25	41.50	41.88	37.60
4½ L. Ziem.	64.75	64.75	63.75	51.25
5% L. Warsz. 1933	71.50	72.38	70.75	
5% L. Łódz. 1933	64.25	64.—	63.75	51.75
Bank Polski	116.50	116.75	113.50	101.50
Lilpop	75.—	75.—	69.50	13.—
Żyrardów				43.75

NOTOWANIA BAWEŁNY
z dnia 10-go maja 1938 roku.

NOWY JORK: Loco 8.67, maj 8.58, czerwiec 8.62, lipiec 8.67, sierpień 8.68, wrzesień 8.69, październik 8.70, listopad 8.72, grudzień 8.75, styczeń 8.75, luty 8.77, marzec 8.80, kwiecień 8.00.

NOWY ORLEAN: Loco 8.84, maj 8.76, lipiec 8.82, październik 8.85, grudzień 8.86, styczeń 8.88, marzec 8.94.

LIVERPOOL: Loco 4.79, maj 4.66, czerwiec 4.69, lipiec 4.71, sierpień 4.74, wrzesień 4.77, październik 4.80, listopad 4.81, grudzień 4.83, styczeń 4.85, luty 4.87, marzec 4.89, kwiecień 4.91, maj 4.94.

„Giza“: Loco 6.98, maj 6.31, lipiec 6.46, wrzesień 6.48, październik 6.61, listopad 6.61, styczeń 6.67, marzec 6.74.

Egipska Sakell.: Loco 7.68.

Upper: Loco 5.60, maj 5.58, lipiec 5.65, wrzesień 5.65, październik 5.68, listopad 5.73, styczeń 5.78, marzec 5.83.

BREMA: Loco 10.62, lipiec 9.99, październik 10.30, grudzień 10.38, styczeń 10.45, marzec 10.53.

ALEKSANDRIA. Sakelaridis: Maj 12.08, lipiec 12.25, listopad 12.91, styczeń 13.04.

„Giza“: Maj 11.87, lipiec 11.96, listopad 12.29, styczeń 12.34.

Ashmouni: Czerwiec 9.71, sierpień 9.85, październik 10.01, grudzień 10.00, luty 10.06.

Krwawa tragedia na scenie teatru

Wstrząsająca scena podczas przedstawienia amatorskiego

Tczew, 11 maja.

Staraniem koła amatorskiego w Goszynie (pow. tczewski) wystawiona została w śpichlerzu majątku ziemskiego p. Kołodziejskiego 3-aktowa sztuka Selezjusza p. t. „Walka o kresy“. osnuta na tle strasznych przeżyć Polaków pod knutem bolszewickich czerezwyczajek.

Zgodnie z akcją sztuki, w połowie drugiego aktu prokurator bolszewicki, którego rolę grał 25-letni robotnik rolny Kazimierz Leja, zamieszkały w Swarożynie, pow. Tczew, miał rozbroić denuncjanta Wojciecha Antoszka. którego grał 23-letni robotnik rolny. Mieczysław Biernacki z Goszyna.

W trakcie rozbrajania „prokurator“-Leja wystrzelił z browninga. Jak się okazało, rewolwer był nabity i **kula zraniła ciężko w pierś Biernackiego. — Ten po strzale osunął się na podłogę, — broczac obficie krwią.**

Wśród nie orientujących sie w sytuacji widzów scena ta, która wypadła niezwykle naturalistycznie, wywołała burzę oklasków.

Dopiero po chwili, gdy Biernacki się nie ruszał, a jednocześnie zauważono strugę krwi, tworzącą sie obok leżącego, zgromadzona publiczność w liczbie 200 osób z przerażeniem stwierdziła, że była świadkiem **wstrząsającej tragedii, której ofiarą padł robotnik Biernacki.**

Na miejsce tragicznego wypadku przybył z Tczewa wezwany telefonicznie dr. Rediger, który po udzieleniu ciężko rannemu pierwszej pomocy i stwierdzeniu, że kula przeszyła worek osierdziowy, przewiózł nieszczęśliwego Biernackiego w stanie nie rokującym nadziei do szpitala w Tczewie.

Wieści sportowe

Reprezentacja Polski bije kombinowany Team 7:1

Katowice, 11 maja.

W Sosnowcu odbył się we środe treningowy mecz piłkarski mający posłużyć kapitanowi związkowemu jako przegląd sił przed meczami z Irlandią i Brazylią.

W treningowych zawodach wystąpiła kompletna drużyna reprezentacji Polski (czerwoni) w składzie: Madejski, Szczepaniak, Gałecki, Góra, Nytz, Dytko, Piec I, Piątek, Szerfke, Wilimowski, Wodarz.

Drużynie tej przeciwstawiono kombinowany Team (biali) w składzie: Pawłowski, Gemza, Pająk, Piec II, Nowakowski, Haliszka, Habowski, God, Korbas, Cebula, Łyko.

Mecz zakończył się wysokim zwycięstwem reprezentacji, która pokonała kombinowany Team w stosunku 7:1 (3:1).

Bramki dla reprezentacji zdobyli: Szerfke (3), Wilimowski i Piec (po 2). Dla Teamu punkt honorowy uzyskał Baran.

* * *

Skład reprezentacji Polski na mecz z Irlandią nie został dotychczas oficjalnie ustalony. Według oświadczenia kapitana związkowego p. Kałuży skład reprezentacji bedzie niemal identyczny z reprezentacją, która walczyła w Sosnowcu. Jedyna zmiana przewidziana jest na pozycji prawego pomocnika w miejsce Góry, który, na wczorajszym meczu treningowym uległ poważnej kontuzji i nie bedzie mógł wystąpić na meczu z Irlandią. Możliwe, że Góra będzie mógł jednakże wziąć udział w reprezentacji Polski na meczu z Brazylią w Strassburgu.

Dział oficjalny Ł.O.Z.P.N.

Komunikat Zarządu Nr. 14 z dnia 10 maja 1938 r.

1. Za godne reprezentowanie barw Okręgu łódzkiego na zawodach, odbytych we Lwowie w dniu 3 maja 1938 roku, Zarząd ŁOZPN składa tą drogą podziękowanie niżej podanym zawodnikom: W. Karasiakowi, A. Lewandowskiemu (ŁKS), A. Lassowi (ŁTSG), Z. Kudelskiemu i J. Janiszewskiemu (Wima), A. Nowiszewskiemu (Widzew), Cz. Kudelskiemu i T. Lubczyńskiemu (SKS), St. Chojnackiemu. J. Pilcowi, B. Królasikowi i E. Świętosławskiemu (UT).

Podaje się do wiadomości klubom z terenu łódzkiego, że w ramach dorocznego Święta WF i PW odbędzie się w dniu 22 maja rb defilada.

Delegacje klubów z pocztami sztandarowymi lub proporcami winni się stawić o godzinie 9,30 przed kościołem Matki Boskiej Zwycięskiej (ul. Bandurskiego).

Defilada odbędzie się w głównej alei Parku Poniatowskiego. Zawodnicy, biorący udział w defiladzie zgłoszą się o godzinie 9-ej w hali Sportowej, skąd w kostiumach sportowych udadzą się na defiladę.

Pożądany jest jaknajliczniejszy udział zawodników.

3. Wobec częstych wypadków nadsyłania do PZPN kart zgłoszeń graczy wzgl. zwolnień lub wykreśleń graczy i zaopatrzenia tychże papierów pieczątkami wyłącznie w języku nie polskim, Zarząd PZPN postanowił, że tego rodzaju dokumenty będą zwrócone ŁOZPN i klubom, celem zaopatrzenia tychże w pieczątki zawierające dokładną nazwę Towarzystwa i siedzibę klubu w języku polskim.

4. Podaje się do wiadomości, iż Zarząd PZPN w drodze porozumienia z Węgierskim Zw. P. N. w Budapeszcie ustalił, że wszelkie opłaty należne klubom węgierskim za rozegranie międzynarodowych zawodów w Polsce lub też odwrotnie, należy wpłacać do Polskiego Związku Piłki Nożnej (konto czekowe PKO nr. 150.000), który załatwi przekaz na Węgry. O powyższym są powiadomione również kluby węgierskie oraz kierownicy drużyn węgierskich przybywających do Polski.

5. Za nieprawne korzystanie z pomocy lekarskiej przez zawodników (UT) Gorzko i Królasika, (ŁTSG) J. Voigta i A. Triebe. (Zjednoczone) O. Francmana i (SKS) K. Twardowskiego i Cz. Kudelskiego karze sie kluby grzywną w wysokości po zł 5 za każdego zawodnika. Niezależnie od wymienionej kary zainteresowane kluby pokryją koszty, związane z leczeniem zawodników. Wysokość kosztów podana zostanie dodatkowo.

6. Wzywa się Kierownictwo Podokręgu Tomaszowskiego do nadesłania odpowiedzi na pismo Zarządu ŁOZPN z dnia 21 kwietnia 1938 roku L. dz. 48/38/2. Termin 7 dni od daty niniejszego komunikatu.

Marsz ku czci Pierwszego Marszałka Polski

W nadchodzącą niedzielę 15 bm odbędą się na trasie Łódź — Zgierz — Aleksandrów — Konstantynów — Łódź 13-te zawody marszowe ku czci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, organizowane corocznie przez Zw. Strzelecki Łódź-Powiat.

Do zawodów zgłosiło się kilkadziesiąt zespołów. Start nastąpi na Bałuckim Rynku. O godzinie 8,42 rano nastąpi raport zespołów przez Dowódcą Dywizji, zaś o godzinie 8,30 rozpocznie się start drużyn. Zainteresowanie marszem jest ogromne, przy czym ma on duże znaczenie propagandowe, gdyż corocznie przyglądają mu się wzdłuż całej trasy tysiące widzów.

Dla zwycięskich zespołów wiele cenych nagród ofiarowały poszczególne organizacje, firmy i osoby.

Chmielewski pisze do rodziny

Od Chmielewskiego nadszedł w dniu wczorajszym list z Bostonu adresowany do rodziny. Mistrz Europy szczegółowo donosi o swym pobycie w Bostonie i treningach, które rozpoczął w połowie kwietnia.

Humor poprawia mi się z dnia na dzień — pisze Chmielewski, powodzi mi się bowiem coraz lepiej. Mieszkam w willi Cyganiewicza, mam do dyspozycji auto i gdy mam tylko wolną chwilę prowadzę maszynę. Trochę gorzej jest z treningami, które są b. uciążliwe. Męczy mnie zwłaszcza footing. Musze biegać codziennie 3 klm. Od jutra otrzymać mam już sparring partnerów. Opaliłem się wspaniale i napewno mnie nie poznacie, gdy przyślę zdjęcie.

List Chmielewskiego datowany jest 27 kwietnia.

Wycieczka do Warszawy na mecz Polska — Irlandia

Zapowiedź uruchomienia z Łodzi do Warszawy pociągu popularnego na mecz Polska—Irlandia wywołała w sferach sportowych duże zainteresowanie czego dowodem są liczne zgłoszenia jakie wpływają do sekretariatu ŁOZPN-u.

Przypominamy, że przejazd w obie strony wyniesie Zł. 5.60.

Ze względu na olbrzymie zainteresowanie meczem spodziewać się należy, że z Łodzi wyruszą dwa pociągi, które zawiozą do Warszawy około 2 tysiące osób.

Zawody hippiczne w Rudzie Pabianickiej

W dniach 10, 11 i 12 czerwca Łódzki Klub Jazdy Konnej organizuje pierwsze w tym sezonie zawody hippiczne. Zawody te odbędą się w Rudzie Pabianickiej.

Augustowicz już wyzdrowiał

Czołowy pięściarz łódzki mistrz okręgu i reprezentant w wadze koguciej, Augustowicz (Geyer), po kilkutygodniowej kuracji wrócił do zdrowia i rozpoczął pracę w fabryce. Augustowicz, jak wiadomo, uległ podczas pracy wypadkowi (wypadł z okna 1 piętra) wskutek tego nie mógł brać udziału w indywidualnych mistrzostwach bokserskich Polski.

Radio

CZWARTEK, dnia 12-go maja 1938 r.

6.15—6.20: Hejnał z wieży Katedry Wileńskiej. 6.20—7.00: Koncert orkiestry wojskowej pod dyr. Feliksa Koseckiego (Wilno). 7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.15—7.35: Audycja żołnierska. 7.35—8.00: Pieśni ziemi wileńskiej w wyk. chóru ludowego „Kaskada“ pod dyr. Eugeniusza Lutkiewicza (Wilno). 8.00—8.10: Audycja dla szkół: „Mały Ziuk w szkole“ — w oprac. Tadeusza Łopalewskiego (z Wilna). 8.10—10.00: Przerwa. 10.00—11.15: Śladami ostatniej drogi Komendanta. 1) reportaż z Belwederu, 2) żałobne nabożeństwo za duszę Józefa Piłsudskiego z Katedry św. Jana w Warszawie, „Requiem“ Józefa Kozłowskiego wyk. orkiestra i chór P. R. oarz soliści; 3) reportaż z Krypty pod Wieżą Srebrnych Dzwonów na Wawelu; 4) reportaż z Mauzoleum na Rossie w Wilnie; 5) reportaż z kopca Józefa Piłsudskiego na Sowińcu w Krakowie. 11.15—11.40: „W rocznicę“ — audycja w wykonaniu dzieci z sierocińca im. Józefa Piłsudskiego w Wilnie. 11.40—11.57: Ludwik v. Beethoven— Marsze (płyty).

11.57—12.03: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03—13.00: Audycja południowa: „Wśród robotników“. 13.00—14.00: Przerwa. 14.00—15.00: Muzyka symfoniczna (płyty). 15.00—15.05: „Jak spędzić święto?“ — poradzi Ludwik Szumlewski. 15.05—15.10: O wszystkim po troszku. 15.10—15.27: Dawne piosenki pieśni chóralne (płyty). 15.27—15.30: Łódzkie wiadomości giełdowe. 15.30—16.00:: „Trwałe pomniki wielkości“ — zbiorowy meldunek ze wszystkich Rozgłośni P. R.

16.00—17.00: Polskie utwory kameralne i pieśni. Wykonawcy: Olga Martusiewicz — fortepian i Władysław Syrowicz — skrzypce (z Krakowa), Halina Hrabi-Szałkiewiczowa — mezzo-sopran, akomp. Karol Szafranek (z Katowic), Tadeusz Lifani — wiolonczela, Jerzy Lefeld — fort. (z Warszawy).

17.00—17.20: Z rozmów Artura Śliwińskiego z Józefem Piłsudskim.

17.20—18 00: Koncert Poznańskiego Chóru Katedralnego pod dyr. ks. dr. Wacława Gieburowskiego z udziałem Józefa Pawlaka — organy (z Poznania).

18.00—18.15: Pogadanka aktualna.

18.15—19.00: Koncert w wyk. Orkiestry Rozgłośni Wileńskiej pod dyr. Wł. Szczepańskiego.

19.00—19.20: Recital śpiewaczy Edwarda Bendera — bas, przy fortep. prof. Ludwik Urstein.

19.20—20.00: „Wolność tragiczna“ — Kazimierza Wierzyńskiego poezjo-montaż w wyk. chóru rec. i sola w układzie i reżyserii Jerzego Ronarda Bujańskiego.

20.00—20.40: Koncert symfoniczny w wyk. Orkiestry P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga.

20.40—21.05: „W godzinę śmierci“.

21.05—21.30: „Poemat żałobny“ — Bolesława Woytowicza w wyk. Orkiestry P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga.

21.30—21.45: Dziennik wieczorny.

21.45—22.30: „Misterium nocy majowej“ — Ludwika Hieronima Morstina. Radiofonizacja i reżyseria dr. Leopolda Pobóg-Kielanowskiego. Wykonają artyści teatru im. Stanisława Wyspiańskiego (z Katowic).

22.30—22.40: Odpowiedzi na listy — wygłosi W. Janicki.

22.40—22.50: Utwory poważne w wyk. orkiestr L. Beethoven-Egmont — uwertura (płyty).

22.50—23.00: Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, Przegląd pracy i Komunikat meteorologiczny.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

18.30 — STRASBURG: Audycja polska z okazji Rocznicy Śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego.

19.45 — RADIO ROMANIA: Koncert muzyki amerykańskiej.

20.00 — RYGA: Koncert symfoniczny.

20.30 PRAGA: „Moja Ojczyzna“ — cykl poemat. muz. Smetany.

20.30 — SOTTENS: Koncert symfoniczny.

20.30 — WIEŻA EIFFLA: „Leonora“ — opera Gaveaux.

21.00 — MEDIOLAN: „Dzwony kornewilskie“ — opera Planquette'a.

21.30 — LUKSEMBURG: Koncert symfoniczny.

21.30 — STRASBURG: Koncert Chopinowski.



...musisz używać
VADEMECUM

jeśli chcesz, jak ja, pokazywać w uśmiechu zdrowe, białe zęby!

Już po trzech dniach regularnego stosowania pasty Vademecum, rezultat jest widoczny: zęby są bielsze.

ANTYSEPTYCZNA PASTA DO ZĘBÓW VADEMECUM, której delikatna piana wszędzie przenika, dzięki swym własnościom bakteriobójczym, niszczy mikroby próchnicy gnieżdżące się na resztkach pokarmów w szczelinach zębów i zapobiega ich dalszemu rozwojowi. Usuwa kamień nazębny i nadaje zębom lśniącą biel.

ELIKSIR VADEMECUM, idealny środek odkażający jamę ustną i gardło, daje świeży i przyjemny oddech.

PASTA DO ZĘBÓW I ELIKSIR VADEMECUM
ZWALCZAJĄ KAMIEŃ NAZĘBNY I PRÓCHNICĘ

CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.
Centralna lecznica zębów
I CHIRURGJI JAMY USTNEJ w ŁODZI.
PRYWATNY GABINET DENTYSTYCZNY
ul. PIOTRKOWSKA 164, tel. 127-83
Ord. od 9 r. do 8 w., w niedziele i święta od 10—1.
Stomatolog przyjmuje od 9-11.
LEK.-DENT. ŻADZIEWICZ.

LEKARZ - DENTYSTA
B. Nusbaumowa
Przyjmuje od 5 do 8 po poł.
Piotrkowska 51
TELEF. 121-23.

DR. MED.
Dr. Ludwik FALK
Choroby skórne i weneryczne
Nawrot 7 tel. 128-07
przyjm. 10—12 i 5—7-ej.

DR. MED.
JAN POLAK
CHOROBY WEWNĘTRZNE I ALERGICZNE
ul. Nawrot 7
TEL. 164 21
godz. przyjęć 5—7.

Dr. MED.
WŁ. ŻADZIEWICZ
STOMATOLOG
Spec. chor. i chir. zębów i jamy ustnej.
PIOTRKOWSKA 164, tel. 125-26.
Przyjmuje od 3—7.

DR. MED.
AL. KOPCIOWSKI
Piotrkowska 8
przyjmuje od godz. 1.30 — 2.30 i od godz. 7—8.

Dr. STANISŁAW BIBERGAL
Choroby skórne i weneryczne
ŁÓDŹ, ZAWADZKA 10
Tel. 106-30
przyjmuje od 9—11 i od 5—8
(w niedziele i święta 9—1 pp.)

PŁASZCZE impregnowane damskie, męskie oraz z własnego i powierzonego materiału poleca M. Fainwaks, Zachodnia 31, tel. 113-46. Ceny przystępne. 29

KARALUCHY PRUSAKI



tępi
TANATOL

Poszukuję maszynę do cięcia
(ząbkowania) towarów włókienniczych na kolekcje. Oferty sub. „Manufaktura".

FRANCUSKI JĘZYK
najnowsza skrócona metoda nauczania, gramatyka, literatura, konwersacja.
AKCENT PARYSKI
tel. 233-11.

PROSZKI MIGRENO-NERVOSIN KOGUTEK GĄSECKIEGO
GRYPA, PRZEZIĘBIENIE BÓLE GŁOWY, ZĘBÓW itp.
ŻĄDAJCIE PROSZKÓW TYLKO W HIGIENICZNYCH TOREBKACH.

2—3 pokojowe mieszkania
z holami w nowo wybud. domu przy ulicy Czerwonej, róg Wólczańskiej, z centr. ogrzewaniem, wszelkimi nowoczesnymi wygodami DO WYNAJĘCIA od 1 lipca r. b. Wiadomość: tel 277-35 u administratora domu.

LEKARZ - DENTYSTA
K. LEWKOWICZ
ŚRÓDMIEJSKA 16
przyjmuje od 10—1 i 3—8
tel. 233-08.
Dyżur całą noc



W nowym opakowaniu, przy obniżonej cenie!
1. Prosz. bud. z kruszonką czekoladową
2. Prosz. bud. kawowo-czekoladowy
3. Prosz. bud. Mandella
4. Legumina grysikowa
5. Legumina czekoladowa

Dr. OETKER

Niezrównana książka z przepisami Dra A. Oetkera pt. „Dobra gospodyni piecze sama" jest do nabycia we wszystkich sklepach kolonialnych i księgarniach. Cena obniżona 30 groszy.

PRYWATNA SZKOŁA POWSZECHNA
przy Gimnazjum im. **Ks. IGN. SKORUPKI** (Tow. „OŚWIATA"),
w Łodzi, ul. Żeromskiego 10, tel. 102-98.
Sekretariat szkolny przyjmuje zapisy do wszystkich klas codziennie od godz. 8 do 14-ej.
Na podstawie decyzji Kuratorium Okręgu Szkolnego Warszawskiego z dn. 12/II.1938 r. Nr. I.1281/38 szkoła uzyskała uprawnienia publicznych szkół powszechnych.

LEKARZ-DENTYSTA
F. KOPCIOWSKA
Piotrkowska 8
Telefon 232-55.
Przyjmuje od 10—1 i od 3—7-ej.

Do akt Nr. Km 852. 851/38.
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. 6-go Stefan Górski, zamieszkały w Łodzi, Dowborczyków 26 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 27 maja 1938 r. od godz. 12—14 w Łodzi, przy ul. Pomorskiej 41 a odbędzie się publiczna licytacja ruchomości oszacowanych na łączną sumę zł. 775 + 360, a mianowicie: radio 4-lampowe, szafa garderoba, stolik, fotel, 2 taborety, dwie szafki nocne, żyrandol, firanki tiulowe na ramie drewnianej, toaleta, kredens, firanki tiulowe z roletą, szafa, żyrandol, kredens kuchenny i inne, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dn. 5 maja 1938 r.
Komornik: (—) Stefan Górski.
Sprawa Banku Gospodarstwa Krajowego, p-ko Mordce Szajbe.

Lokale

DO WYNAJĘCIA pół sklepu na szczotki albo pantofle, Wschodnia 10, sklep pończoch, Najfeld.

W WILLI w ogrodzie umeblowany pokój z oddzielnym wejściem do wynajęcia. 60 zł. miesięcznie. Gdańska 94

POKÓJ ewent. dwa z wszelkimi wygodami natychmiast do wynajęcia — Śródmiejska 31, m. 5, tel. 17-999. Od 2—5 pp.

DWA frontowe lokale — 5-cio i 4-ro pokojowe z wszelkimi wygodami od dn. 1.7.1938 r. do wynajęcia. Narutowicza 47 — u gospodarza — tel. 126.00.

2 i 3 POKOJOWE mieszkania komfortowe w nowym domu. Radwańska 16 do wynajęcia. Informacje na miejscu.

W ŚRÓDMIEŚCIU, pokój frontowy umeblowany dla pana, z wszelkimi wygodami z telefonem niekrępującym wejściem, do wynajęcia od zaraz. Wiadomość telefon 106-69.

DO WYNAJĘCIA 1 lub 2 pokoje umeblowane. Piotrkowska 51, m. 7, telefon 121-23.

Kupno i sprzedaż

NOWOCZESNY stołowy kombinowany, sypialnia, korytarz, dywany it.d. okazyjnie do sprzedania i 2-pokojowe mieszkanie z wszelkimi wygodami do wynajęcia. Tel. 192-38.

SPRZEDAM tanio stół rozsuwany, krzesła, łóżka z stoliczkami oraz meble kuchenne — wszystko w dobrym stanie. Obejrzeć od 16—18 i od 20-ej, Radwańska 45, m. 7.

KRZESŁA 20—30 sztuk oraz duży stół kupię okazyjnie. Ul. Przejazd 69, m. 10 tel. 276-45.

PŁASZCZE impregnowane i jedwabne w dużym wyborze poleca „Moderne", Piotrkowska 10, fr. II p. 12

RESZTKI okazyjnie na ubrania suknie, kostiumy, palta itp. Sienkiewicza 29, poprz. of., parter.

Rozmaite

POTRZEBNA panienka do fabryki wyrobów bielizny trykotaży, Sienkiewicza 3/5, od 4—5 pp.

WŁODZIMIERZÓW. Znany pensjonat „Zachęta" już czynny. Światło elektryczne, wszelkie wygody. W maju ceny zniżone. Informacje: tel. 233-08. 15

PANA złodzieja, który skradł na ulicy Wólczańskiej 29, dnia 10 bm. czarną lakierowaną torbę z wózka — proszę o zwrot za sutym wynagrodzeniem. Tel. 175-87. 3—5 ppoł.

ZGUBIONA została książeczka Ubezpieczalni Społecznej wydana Mindli Goldberg, zam. przy ul. Gdańskiej 31a.

UNIEWAŻN. zgubiony weksel na 00 zł., pl. 28 października 1938 przy ulicy 6 Sierpnia 1 w Łodzi. wyst. J. Wolniakowski, zlec. St. Oleś.

ANGIELSKIEGO udziela rutynowany nauczyciel Zawadzka 21. m. 8a. front zastać od 4—8 po poł.

75 GR. LEKCJA francuskiego. Dyplomowana paryżanka udziela lekcji francuskiego. Lektura, Konwersacja. Gramatyka. Tłomaczenie. Korespondencja. Pomoc szkolna. Południowa 20. m. 20. I-sza lewa of. parter

RABKA. Znany pełno-komfortowy pensjonat „Ewa" — centrum — bieżąca ciepła i zimna woda w każdym pokoju — łazienki. Bezkonkurencyjnie wykwintna kuchnia. Ceny — maj, czerwiec — bardzo zniżone. Telefon 234.

DOM z ogrodem do 20 pokoi, dzielnica obojętna, poszukuje „Kropla Mleka", Piotrkowska 103.

Wkrótce otwarcie NOWOCZEŚNIE URZĄDZONEGO **OGRODU-DANCINGU „SUCHARD"** Piotrkowska 84
pod kier. Stanisława Topera, b. dyrektora „Adrji" w Warszawie.

„TABARIN"
W niedzielę, dnia 15 maja r. b. o g. 12.15 w poł. odbędzie się wielka warszawska
REWIA MODY
kreacje wiosenne i letnie
Udział biorą firmy warszawskie i łódzkie. Modelki — premjowane piękności Warszawy. Wejście bezpłatne, konsumcja obowiązkowa.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148 i 600-620.

PRENUMERATA „REPUBLIKI"
w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź I. konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika" Sp. z ogr. odp. Stefan Dymek. — Redaktor odp. Stefan Dymek. Druk „Republiki" w Łodzi, Piotrkowska 49 i 66.